

Bli inte religiös, bli människa sid 2

Kyrkpressen

P2B

Torsdag 19.5.2011 • nr 20 • Lösnummer 1,10 €

Lokal bilaga till Matteus församling.

Johan Sandberg

Syskonen Åbacka, Kajsa 6 år, Petter 3 och Frida 8, gör sitt bästa för att fylla bönehuset i Övermark med liv. Men medelåldern på bönehusbesökarna blir allt högre.

Finns det liv i bönehuset? 16

CHILL

Bli en bra bloggare
sid 14

Blomstertiden hotad sid 4

Fontana stänger bokhandeln sid 7

Kyrkkaffet botar skammen sid 18

Nosa på församlingen

sid 20

Kyrkoåret

to 25	kp 47	sö 28	1:a sö i advent
to 2	kp 48	sö 5 mä 6	2:a sö i advent Självständighetsdagen
to 9	kp 49	sö 12	3:e sö i advent
to 16	kp 50	sö 19	4:e sö i advent
on 22	kp 51-52	fr 24 lö 25 sö 26	Julaftonen Juldagen Stefanidagen
		lö 1 sö 2	Nyårsdagen 2:a sö efter jul
on 5	kp 1	lö 6 sö 9	Trettondagen 1:a sö efter trettondagen
to 13	kp 2	sö 16	2:a sö efter trettondagen
to 20	kp 3	sö 23	3:e sö efter trettondagen
to 27	kp 4	sö 30	4:e sö efter trettondagen
to 3	kp 5	sö 6	Nydelmsmässodagen
to 10	kp 6	sö 13	6:e sö efter trettondagen
to 17	kp 7	sö 20	3:e sö före fastan
to 24	kp 8	sö 27	2:a sö före fastan
to 3	kp 9	sö 6	Fastlagsöndagen
to 10	kp 10	sö 13	1:a sö i fastan
to 17	kp 11	sö 20	2:a sö i fastan
to 24	kp 12	sö 27	Marie bebådelsedag
to 31	kp 13	sö 3	4:e sö i fastan
to 7	kp 14	sö 10	5:e sö i fastan
to 14	kp 15	sö 17	Palmsöndagen
on 20	kp 16-17	fr 22 sö 24 mä 25	Långfredagen Påskdagen Annan dag påsk
		sö 1	1:a sö efter påsk
to 5	kp 18	sö 8	2:a sö efter påsk
to 12	kp 19	sö 15	3:e sö efter påsk
to 19	kp 20	sö 22	4:e sö efter påsk
to 26	kp 21	sö 29	5:e sö efter påsk
on 1	kp 22	lö 2 sö 5	Kristi himmelfärdsdag 6:e sö efter påsk
to 9	kp 23	sö 12	Pingstdagen
to 16	kp 24	sö 19	Treenighetssöndagen
on 22	kp 25-26	lö 25 sö 26 sö 3	Midsommardagen 2:a sö efter pingst 3:e sö efter pingst
to 7	kp 27	sö 10	4:e sö efter pingst
to 14	kp 28	sö 17	5:e sö efter pingst
to 21	kp 29-30	sö 24 sö 31	Apostladagen 7:e sö efter pingst
to 4	kp 31	sö 7	Kristi förklarings dag
to 11	kp 32	sö 14	9:e sö efter pingst
to 18	kp 33	sö 21	10:e sö efter pingst
to 25	kp 34	sö 28	11:e sö efter pingst
to 1	kp 35	sö 4	12:e sö efter pingst
to 8	kp 36	sö 11	13:e sö efter pingst
to 15	kp 37	sö 18	14:e sö efter pingst
to 22	kp 38	sö 25	15:e sö efter pingst
to 29	kp 39	sö 2	Mikaëldagen
to 6	kp 40	sö 9	17:e sö efter pingst
to 13	kp 41	sö 16	18:e sö efter pingst
to 20	kp 42	sö 23	19:e sö efter pingst
to 27	kp 43	sö 30	20:e sö efter pingst
to 3	kp 44	lö 5 sö 6	Alla helgons dag 21:a sö efter pingst
to 10	kp 45	sö 13	Uppbrottets söndag
to 17	kp 46	sö 20	Domsöndagen

Medborgare i två riken

De senaste åren då jag som folkhögskolrektor jobbat bland invandrare har det här med medborgarskap fått en ny betydelse för mig. Dels för att vi på skolan hela tiden försöker följa med hur många nationaliteter som finns representerade i elevkåren och dels för att det är en verkligt stor sak då en studerande eller tidigare sådan anhåller om finländskt medborgarskap.

Förutom ens kulturella hemvist och identitet handlar medborgarskap om var i världen man har sin trygghet, sina förespråkare och sina medborgerliga rättigheter. Även i Finland erhåller finländska medborgare rättigheter som inte kommer alla som lever i vårt land till del.

I sitt avskedstal till lärjungarna hade Jesus sagt att det är för deras bästa som han lämnar dem. Det kan låta märkligt. Så brukar vi säga om vi har något otalt med någon, om vi upplever att vi inte kan nå varandra, att det är bäst att inte ens försöka tala med varandra. Men Jesus berättar att lärjungarna då han lämnar dem ska få Hjälparen, den heliga Anden som ska ge svar på de frågor de ställer om synd, rättfärdighet och dom. De kristna har ett slags dubbelt medborgarskap genom att de redan under sin tid på jorden, genom den heliga Andens ledning, har medborgarskap också i himlen.

I vår text vänder sig Jesus i bön till sin himmelske fader. Jesus berättar att han nu har fullgjort det han av Gud var satt att utföra på jorden och att Guds namn

22.5.2011

Vi firar fjärde söndagen efter påsk. Temat är "Himmelrikets medborgare i världen".

Läs din Bibel

To 19.5 2 Sam 11:1-27, Rom 8:7-11.
Fr 20.5 2 Sam 12:1-25, Joh 19:1-7.
Lö 21.5 2 Sam 15:1-12, Upp 22:1-5.
Sö 22.5 Jes 32:15-20, Rom 8:9-11, Joh 17:6-10.
Må 23.5 2 Sam 15:13-37, Jak 1:17-25.
Ti 24.5 2 Sam 16:1-14, Luk 19:36-40.
On 25.5 2 Sam 16:15-17:23, Rom 15:14-21.
To 26.5 2 Sam 18:1-18, 1 Kor 14:6-9, 15-19.

Psalmförslag

507, 111, 322, 383, 426 (N), 178: 4.
Psalmerna är valda av Tor Lindgård.

Dagens bön

Jesus Kristus, vår Herre, du har sagt att vi inte skall vara oroliga, att vi skall tro på Gud, och tro på dig. Du vill att vi skall vara där du är. Hjälp oss att lära känna den väg där du går; hjälp oss att lära känna Gud genom dig. Tack för att du ger oss liv genom ditt liv, din död och din uppståndelse. Dig vare ära i evighet med Fadern och den heliga Anden.

Mera om helgen

Fjärde söndagen efter påsk är en glädjeric söndag. Dagens psaltarpsalm uppmanar oss att sjunga till Herrens ära, *Cantate!*

Ledda av den heliga Anden får de kristna leva som medborgare i det himmelska riket redan här i världen. De följer sin Herre på väg mot den fullständiga glädjen i himlen.

Söndagens liturgiska färg är vit. På altaret står fyra ljus. Kollekten går till Kyrkans Utlandshjälp.

minner om ett vaktombyte, ber Jesus för dem som Gud gett honom. Han ber att Gud ska bevara dem då Jesus inte längre finns på jorden. Jesus har gett oss Guds ord och sänt oss ut i världen. Detta dubbla medborgarskap ger hemortsrätt i två världar, men samtidigt hör man inte hemma bara på ett ställe.

Det kan ligga nära till hands att försöka dela upp livet och vardagen i kristet och mindre kristet, kyrkligt och okyrkligt eller världsligt och icke-världsigt. Visst vet vi att allt inte är bra för oss, att det finns det som är rätt och det som är orätt. Men med en sådan inställning till livet kan vi på ett olyckligt sätt krympa vårt liv och bidra till att vi inte tar emot hela den gåva som livet innebär.

Fören kristen handlar det om att leva i världen, men inte av världen. Det är att leva i tro och i sanning. Att tro och lita på det kristna budskapet, att räkna med det i ens eget liv och i vardagen, är att ta emot Gud. Det handlar inte om att bli mera religiös. Det handlar om att bli mera människa, att bli den människa man är tänkt att vara, en människa som är lik Gud.

Ann-Mari Audas-Willman är rektor för Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby

blivit förhärligat genom Jesus Kristus. Nu ber Jesus att Gud ska förhärliga honom hos sig med den härlighet som han hade hos Gud innan världen var till.

Jesus hade inte tagits emot av Guds eget folk. Gud hade däremot fört människor till Jesus och de hade lyssnat och tagit till sig det som Jesus predikat

och undervisat. De hade tagit emot honom, trots på honom och litat på att han var sänd av Gud och att det han talade var från Gud.

Nu, vid det här som på-

Sjung till Herrens ära en ny sång

Som kyrkomusiker i Petrus församling har jag haft förmånen att beledsaga musiken vid vår förbönsgudstjänst. Den kan karaktäriseras som enkel, stillsam och kemiskt fri från TV-mega-gudstjänsternas (över)dramatiska inslag.

Jag är tacksam över att just här, gång efter annan, finna att Guds närvaro och hans många konkreta ingripanden fortfarande – och inte bara "en gång på Bibelns tid" – är en realitet. Då vi läser vår Bibel ser vi att lovsången ofta bryter fram som ett gensvar på Guds

ingripande och hans räddning i nöden. Eller över hans omsorg, stora barmhärtighet eller gränslösa nåd.

Man blir både stum och tacksam när Gud griper in i vår värld, ja, kanske rent av i vårt eget eller våra närmastes liv. "Sjung till Herrens ära en ny sång, ty han har gjort underbara ting." Till detta kan vi endast säga "Amen".

Därför kan vi låta söndagens tema *Cantate* som betyder Sjung! få ett allt större utrymme både i vårt eget liv och våra gudstjänster. "Tala till varandra i

psalmer och lovsånger och andliga visor", uppmanar aposteln Paulus.

Rent stilistiskt eller historiskt kan man dra vissa slutsatser om vad dessa kategorier syftar på. Det viktigaste är ändå i vilken mån kyrkans musik förmår inspirera och förmedla evangeliets budskap till vår samtid. Det händer att vi möter spontana reaktioner. Ibland har någon sagt: Du spelar psalmerna som lovsånger. Då blir man snarare tacksam än orolig.

En verklig lovsång är passionssalmen nr 87: "För

att du inte tog det gudomliga." Redan inledningsorden innehåller den teologiska sanningskärnan och själva orsaken till ett triumferande: Därför skall alla en gång bekänna det: "Jesus är Herre!" En verklig lovsång! Kan med fördel användas året om! Detsamma kan sägas om många andra psalmer. De är i själ och hjärta autentiska lovsånger!

Också de som tjänar Guds församling med musikens gåva får frimodigt be om hans inspiration och ledning, kanske med följande ord från Dagens bön: Hjälp

oss att leva efter dina bud, så att vi i ord och toner förkunnar dina löften, och låt den himmelska glädjen fylla våra hjärtan. Hör oss, för din Sons, Jesu Kristi skull.

Olav Söderström är kantor i Petrus församling

Helgens texter

Första läsningen

Jes 32:15-20

Andra läsningen

Rom 8:9-11

Evangelium

Joh 17:6-10

Jesus bad och sade: "Jag har uppbarat ditt namn för de människor som

du tog från världen och gav åt mig. De var dina, och du gav dem åt mig, och de har bevarat ditt ord.

Nu förstår de att allt som du har gett mig kommer från dig. Orden du gav mig har jag gett dem, och de har tagit emot dem och verkligen förstått att jag kommer från dig, och de har

trott på att du har sänt mig.

Jag ber för dem. Jag ber inte för världen utan för dem som du har gett mig, eftersom de är dina. Allt mitt är ditt och allt ditt är mitt, och jag har förhärligats genom dem."

Anders Westerholm

”Jag är en observatör – jag vet vad som händer omkring mig.”

- Har varit Helsingforsbo hela livet, bortsett från en tolvårsperiod i Sibbo.
- Jobbar som vaktmästare. Har fru och två barn.
- Intresserad av föreningsverksamhet och sommarstugan i Pernå, där han tillbringar så mycket tid som möjligt.

Erika Rönngård

Forna studerande vid Svenska social- och kommunalhögskolan i Helsingfors får något varmt i blicken när skolans vaktmästare Anders Westerholm kommer på tal.

Sedan 1997 har han varit vaktmästare och skött all leghanda praktiska angelägenheter i skolans utrymme – men många av de studerande kommer i första hand ihåg honom för att han varit en lyssnande medmänniska och en extra vuxen i studievardagen.

– Jag har blivit lite som en pappa här i huset, säger Anders Westerholm med hänvisning till sitt engagemang för de studerande.

Vägen till vaktmästarjobbet vid Soc & kom gick via 20 års arbete i IT-branschen följt av fyra års arbetslöshet.

– Det här var det 47:e jobbet jag sökte. Jag började fundera över om det kanske skulle vara trevligare att jobba med människor än med datorer.

Intresset för att jobba i en mera människonära miljö väcktes genom diskussionerna hemma.

– Min fru är talpedagog, och de saker hon berättade om sitt jobb gjorde att mina värderingar förändrades. Det fick mig att bli intresserad av att jobba med människor.

Att finnas till för skolans studerande när de behöver en vuxen att prata med är inget som ingår i vaktmästarens egentliga arbetsbeskrivning. Anders Westerholm säger att han alltid varit öppen för sin omgivning och reagerat när människor ser ut att inte må bra. Någon speciell metod för att komma i kontakt med de unga använder han sig inte av.

– Jag tror att det kommer av sig själv, det uppstår en spontan kontakt.

Varje år vandrar ungefär hundra nya studerande in genom Soc & koms dörrar och passerar vaktmästarbåset.

– Går någon förbi med huvudet bortvänt säger jag godmorgon eller goddag för att öppna en kontakt.

Ibland när han frågat hur någon mår och fått svaret ”bra” har han ändå sett att det inte varit hela sanningen. Då har han försökt uppmuntra dem att berätta hur det egentligen är.

Ensam i ettan

Anders Westerholm tycker att de unga vuxna han möter i sin vardag behöver allt

Anders Westerholm fungerar som något av en extraförälder för de studerande som behöver en vuxen att prata med. I vaktmästarjobbet är det bra att vara observant – inte bara i fråga om de praktiska detaljerna, utan också när det gäller människorna i huset.

Vaktmästare med ögonen öppna för medmänniskorna

mera handledning, bland annat i praktiska saker och i hur man betar sig i universitetsvärlden.

– I dag är de mer handfallna än tidigare och vet inte vad de ska göra. Jag tror det beror på hemförhållandena, familjerna blir allt mer splittrade och var och en har aktiviteter på eget håll.

Han tror också att det är bättre att bo kollektivt än att bo ensam, även om de studerande själva alltför ofta försöker hitta en etta i stället för ett studentrum med delat kök och badrum.

– Man blir väldigt ensam i sin lilla etta. Bor man i grupp är det alltid någon som ser hur man har det.

Att han kan finnas till för de unga vuxna tycker han är positivt också för honom själv.

– Man mår bra av att kunna hjälpa någon annan och när man känner att man behövs.

Mestadels tycker han att det är roligt att de studerande anförtror sig åt honom, men det händer att en del av det han får höra slysselsätter hans tankar

länge efteråt. Han försöker ändå undvika att bära med sig bekymren allt för länge.

– Jag har en god hustru som jag kan använda som bollplank för att lösa problemen.

Omtanken och tron hör ihop

Anders Westerholm har ett intresse för andliga frågor som väcktes redan under ett skriftskolläger i Kotka skärgård sommaren 1963.

– Det var på något sätt en kick för det andliga tänkandet. Jag kan inte direkt säga att jag tror på Gud, men jag tror på en högre makt.

Förvissningen om att det finns en högre makt är något som han hela tiden bär med sig.

– Den påverkar mig till exempel på ett sådant sätt att jag alltid ber min aftonbön och att jag tänker på människorna i min omgivning. Jag tror att det finns en brygga mellan tron på en högre makt och engagemanget för medmänniskorna.

En nyfiken fråga till Tomas församling om vart

kyrkoskatten går och hur församlingen är organiserad ledde till mångåriga förtroendeuppdrag i församlingen.

– Tidigare föreställde jag mig att det fanns präster och sekreterare som arbetade i församlingen, men sedan förstod jag att verksamheten bestod av mycket mer än så.

Intresset för församlingens organisation höll i sig, och Anders Westerholm hann sitta i församlingens rådet i tolv år, först i dåvarande Tomas församling och därefter i Johannes församling efter sammanslagningen.

– Diakoni är väldigt viktigt. Sedan tycker jag inte att det är lika viktigt att gå ut och lära ut lutherdomen till omvärlden. Var och en måste själv besluta om han vill tro eller inte. Jag förstår att kyrkan vill visa upp missionsarbetet för församlingarna, men jag tycker att det är viktigare att man går ut och hjälper människor än att man sprider sin lära.

För ett år sedan drabbades han av en hjärtinfarkt,

och det i kombination med att hans sonhustru gått bort i unga år ett par år tidigare fick honom att tänka allt mera på andliga frågor.

– Värderingarna i livet förändrades efter infarkten. Jag låter mig inte längre stressas av mitt arbete, och familjen har blivit allt viktigare för mig.

”
Man blir väldigt ensam i sin lilla etta. Bor man i grupp är det alltid någon som ser hur man har det.

För honom har tron varit ett stöd under livets svårare stunder, men han är medveten om att det inte fungerar på samma sätt för alla.

– För min son fungerade det tvärtom. Han hade en lapp under huvudkudden

med texten ”Gud, hjälp pappa att få ett jobb”. Efter tre år kastade han bort den och sa att det inte var någon nytta med den.

Anders Westerholm har inte länge kvar till pensionen, men han redan funderat på att eventuellt hoppa in som vaktmästare vid Soc & kom även efter pensioneringen.

– Här får man använda sitt modersmål, och dessutom finska, engelska och tyska. Språkkunskaperna inom vaktmästarkåren har blivit ett problem på senare tid, allt fler tycker att universitetets övriga personal kan ta hand om de internationella gästerna.

Westerholm beskriver vaktmästaren som ett ansikte utåt, och säger att arbetet inte bara handlar om att se till att det praktiska med husteknik, övervakning och av-utrustning fungerar.

– Vaktmästaren har också en fostrande roll. Jag tycker att jag i stort sett har fått de studerande att respektera mig och kunnat förmedla till dem hur man ska fungera i universitetsvärlden.

Jennifer Smeds

Relationen skola - kyrka bygger på förtroende

May Wikström

Om en dryg vecka möts kyrka och skola i Den blomstertid nu kommer. Psalmen ger barn lyckofjärlar i magen, medelålders föräldrar snörp i halsen – och en och annan lärare en djup suck av lättnad.

Om mötet sker, det vill säga.

Det tycks bli mindre självklart för varje år. Debatterna om gränssnittet skola-kyrka har gjort många osäkra. Inte sällan väljer lärare och föräldrar en försiktighetslinje där de bromsar in tidigare än de egentligen själva ville, för de förmodade "andras" skull. Att i omsorg välja och tänka för andras räkning är den nordiska välfärdsstatens avigsida, något som i förlängningen kan leda till ett förmynderi i frihetens namn. Osäkerheten om vad som går för sig i skolan har också utnyttjats och underblåsts av de militantaste falangerna av nyateism.

Det är i sådan anda Den blomstertid och avslutningskyrkan får stryka på foten. För säkerhets skull. För dem som "är mot religionen" som en lärare en gång trevande uttryckte sig inför problematiken. Det är synd. Och om man tänker i banor av vad som hör hemma inom ramarna för skolans fostran, helt onödigt.

I dagarna har de nya riksdagsmännen fått post från sina biskopar. Med välkomsthälsningen fanns också broschyren *Religionsundervisning?*. Den är kyrkans försök att bemöta

Jan Lindström

de förutfattade meningar som ibland omgärdar religionsundervisningen. I texten tar man spjörn mot vanliga frågeställningar, som till exempel den om religionen är utdaterad i dagens samhälle. Skulle det inte vara bättre att gerum för andra ämnen? Kyrkans svar är att bildning på livsåskådningens område omfattar att man känner till hur människor under historiens gång har besvarat de eviga frågorna, som den om meningen med li-

vet och hur man lever ett gott liv.

Det är bra. Samtidigt är det också skäl att minnas att religionsundervisningen sköts av skolans egna lärareproffs. Den är inte kyrkans partsinlaga.

När kyrkan däremot självt stiger in i skolans hus som morgonandaktstalare eller gäst på timmen har den ett stort förtroende att förvalta. Det finns många exempel på hur det kan fungera, där församlingens

ungdomsarbete blivit en viktig länk i arbetet att stöda unga i sökandet efter ett stabilt och gott liv. Det finns tyvärr också exempel på när det har brutit, när kyrkan och kyrkorna har mist en lång tradition av samarbete.

Sveriges Kristna Råd har sammanställt ett utbildningsmaterial för församlingsanställda som jobbar, som det heter, mot skolan. Också i vårt grannland råder en stor osäkerhet kring religiös identitet och närvaro. Rådets utgångspunkt är ändå att alla som jobbar för ett gott klimat på skolan behövs – och det kan duga som en sanning också i finländska skolor.

Hos oss är kyrkan mor till skolan. Klockarskolorna grundades på 1600-talet för att lära folk läsa och skriva. Men skolan är vuxen nu, utflugnen sedan länge tillbaka. Den är myndig och professionell. Den levererar pedagogiskt genomtänkt undervisning fem dagar i veckan året om i en miljö där både elever och lärare har vant sig vid en viss standard.

Det ställer krav på kyrkan – och här kommer de beska dropparna: En församling som fortfarande har förtroendet att komma in i skolan ska förvalta det väl. Det är knappast rätt taktik att fördela skolinsatserna med icke-picke-pö-taktik på medarbetarkonferensen.

Kravet gäller inte bara att ha något att säga, utan att verkligen kunna göra det på ett sätt som sitter i skolan år 2011 och "som räcker året om".

Inkast

Merete Mazzarella
är författare och professor emerita

Till snigelpostens lov

I ett par decennier brevväxlade jag flitigt med en herre som var bra mycket äldre än jag. Varje vecka utväxlade vi riktiga pappersbrev och en gång avslutade han med orden: "Jag har kanske inte lyckats formulera mig så väl som jag skulle önska men jag tröstar mig med att brev mognar i posten."

Det är egentligen först nu när han sedan länge är död som jag börjat tänka på hur rätt han hade: pappersbrev måste verkligen mogna undervägs till mottagaren.

Till skillnad från e-post, framförallt.

Som pensionär har jag grubblat en del på arbetslivet, närmare bestämt på varför nästan alla klagar på det – också de som i princip är glada åt att göra det de gör. Jag har kommit till att det har med e-posten att göra. Förr kunde man tänka igenom ett ärende och sen skriva ett brev och när man hade skickat iväg det behövde man inte befatta sig med det förrän man fick svar minst ett par-tre dagar senare. Nu kan ett ärende bollas fram och tillbaka många gånger under några timmar och då i en sådan takt att ingen hinner tänka igenom någonting alls innan de är tvungna att reagera. E-post skriver och läser man nämligen på tok för fort. Jag kan inte vara den enda som har märkt att om man ställer tre frågor i ett mejl så får man i bästa fall svar på två – och att ha ett PS är inte att tänka på för så långt är det ingen som läser.

Och det är ingalunda bara på jobbet e-post vållar problem, med de privata mejlen är det om möjligt ännu värre. Mejl har inte en egen röst, en tydlig ton på samma sätt som ett brev – det är därför endel garderar sina mejl med smileys, liksom för att säga: "Det här är välment." Mejl leder häpnadsväckande ofta till missförstånd, till och med till att relationer bryts och genom våra mejl blir vi dessutom utsatta för att de kan vidarebefordras hit och dit utan att vi vet om det, än mindre önskat det.

"Snigelpost" är sedan länge den nedlåtande benämningen på ytpost men det borde vara en hedersbenämning. Snigelposten har en alldeles egen värdighet där den lugnt rör sig från avsändare till mottagare i sitt skyddande skal.

Klipplet

En match i en lagsport, eller i en individuell gren kan sluta precis hur som helst. Det håller tittarna i sitt grepp. Vi får i bästa fall se historia skapas inför våra ögon. Vi får något att relatera till, vi har något att kommentera vid kaffepausen. Vi har något att minnas för resten av livet.

Oa Lönnbäck i kolumn i Österbottens tidning 14.5

Det är i handlingar av vänlighet som känslan av gemenskap och att höra samman skapas. I de stunderna har det ingen betydelse vilket språk vi pratar, till vilken religion vi bekänner oss eller vilken politisk åsikt vi har, inte heller vad vi anser i olika för oss viktiga principfrågor. Det går mycket djupare än så och plötsligt är vi inget annat än människor som delar samma jord och andas samma luft. Och som vill varandra väl

Det pratas ibland om att vi lever i en social istid, där livet allt mer präglas av egoism och jag-först-mentalitet. Vi ska vara starka och vi ska klara

oss själva. Sanningen är den att förväntar vi oss ingen hjälp av andra så ger vi ingen hjälp heller. Det är lika viktigt att kunna be om och ta emot hjälp som det är att kunna erbjuda och ge den.

Camilla Stjernvall-Malmberg i kolumn i Östra Nyland 12.5

Frälsningsarmén "avslöjas" som motståndare till homosexualitet. Hur kan detta bli en mediesensation? Det handlar om image. Frälsningsarmén är uppskattad för sin sociala verksamhet. Soldaterna ser så trevliga ut där de står med sina bössor. Det är lätt att tro att även deras åsikter ska vara oförargliga. Ju mer närstående en religiös aktör är, desto tydligare är folkets krav: Samfundet ska ha precis samma värderingar som övriga samhället. (...) Toleransen för kyrkor och religioner på lite avstånd är däremot hög. (...) Sanningen är den att religiösa aktörer aldrig kommer att vara helt mainstream. Det är inte det som ger dem existensberättigande – eller för

den delen rätt till statligt stöd till trossamfund. De kan ha "rätt" åsikter eller "fel". Privilegiet att definiera sig själva är deras.

Kyrkans Tidning i veckans stick 12.5

Under min skoltid, och ännu långt efteråt, var det ju något av en självklarhet att Eos spreds ut till hemmen via lärarna i våra småskolor, med hela skolsamfundets välsignelse. Jag säger uttryckligen "välsignelse" eftersom allt det Eos stod, och fortfarande står, för, dvs. nykterhet och sunda vanor, var en allmänt omfattad värdegrund. (...) Riktigt så är det ju inte längre. Man värdesätter visserligen fortfarande nykterhet och sunda vanor, men det ingår liksom inte längre på samma sätt i skolans och/eller lärarens uppgifter att stå för spridningen av dem, åtminstone inte i form av en tidning som Eos. Något man på tidningens redaktion med sorg kan notera i form av långsamt dalande upplagesiffror.

Thomas Rosenberg i kolumn i Läraren 12.5

Tänk om man kunde skilja mellan äkta och oäkta kärlek på samma sätt som man ser skillnad på champinjoner och flugsvamp.

Katherine Mansfield

Av två dåliga alternativ väljer man det tredje.

Okänt ursprung

”Jag tror att många ungdomar gör sin alkoholdebut under konfirmationsnattvarden och då sänks tröskeln för att göra det på nytt.”

Joonas Turtonen

INSÄNDARE Adress: Kyrkpressen/opinion, Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors, eller redaktionen@kyrkpressen.fi, eller per fax (09) 278 4138. Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall. Obs! Insändarnas längd är högst 2000 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Kyrkan bjuder på första supen

Inför konfirmationernas kommande högsäsong vill jag göra några reflektioner. Ur rusmedelsförebyggande perspektiv ser jag det som min uppgift att lyfta fram det kontroversiella med att ge alkoholhaltigt nattvardsvin till konfirmander som inte är 18 år. Även om jag inser att kyrkan inte har något uppsåt i saken, så är det ett faktum att en del föräldrar anser det vara okej att barn börjar använda alkohol efter att de blivit konfirmerade. Det här leder till att de föräldrar som fortsättningsvis inte tillåter alkoholanvändning får höra argumentet ”alla andra får”. Därmed ökar också grupptricket.

Min fråga är sålunda om det kunde vara möjligt att, för samtliga underåriga konfirmanders del, helt övergå till alkoholfritt nattvardsvin? Det här torde inte

RADBYTET

Joonas Turtonen,
verksamhetsledare för
Nykterhetsförbundet
Hälsa och Trafik

ens vara en praktisk fråga i och med att ca 90 procent av församlingarna redan erbjuder det alkoholfria alternativet.

Jag tror att många ungdomar gör sin alkoholdebut under konfirmationsnattvarden och då sänks tröskeln för att göra det på nytt. I nattvardsceremonin ingår naturligtvis inga element som syftar till berusning. Det är likväl en principiell gräns som överskrids vid det tillfället.

Då vi vet att en tidig alkoholdebut påverkar alkoholkonsumtionen senare i livet, så ser jag ingen orsak till varför kyrkan ska bjuda på den första supen. Det kan anses vara en bagatell och hårklyveri från nykteristernas sida. Låt mig ändå ta argumentationen ytterligare ett steg ut i marginalen. I stora drag kan vi säga att 10 procent

av befolkningen är nykter, 80 procent normalavändare av alkohol och 10 procent alkoholister. Det här förhållandet stämmer garanterat också på vilken som helst, godtyckligt vald, grupp konfirmander. En av tio är således i riskzonen för att utveckla ett beroende senare i livet. Ur förebyggande synpunkt är det därför av yttersta vikt att vi gör allt som står i vår makt för att stöda den enda unga människan som löper risk att bli alkoholisera, i stället för att tänka att det ju bara är en som drabbas.

Det här sagt i hopp om att tankar föds och leder till beslut om att inte ge nattvardsvin med alkohol till konfirmander. Om 15 år kan vi tänka tillbaka på hur tokigt det var förr när ungdomar serverades alkoholhaltigt vin i kyrkan.

Kyrkpressen

tfn (09) 612 615 49 • redaktionen@kyrkpressen.fi

Chefredaktör och ansv. utgivare
May Wikström
tfn (09) 612 615 33, 040 153 0313
chefred@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Mannerheimvägen 16 A 9
00100 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138
e-post redaktionen@kyrkpressen.fi
Bank Sampo 800012-00105840

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Utges av Fontana Media Ab

Redaktörer

(e-post namn@kyrkpressen.fi)
Rolf af Hällström,
tfn (09) 612 615 53
Christa Mickelsson,
tfn (09) 612 615 57
Johan Sandberg (Österbotten),
gsm 050 585 6460
Sofia Torvalds, tfn (09) 612 615 54
Marina Wiik, tfn (09) 612 615 52
Nina Österholm, tfn (09) 612 615 51

Webbredaktör

webred@kyrkpressen.fi

Layout

Jaagon Ab, tfn (09) 44 84 86

Tryckt hos KSF Media Ab,
Vanda 2011

Annonsinfo Annonsredaktör Marianne Tanttinen, tfn (09) 612 615 50, annons@kyrkpressen.fi. Pris 2,05 €/spmm (sv 1,65 €/spmm). Radannonser 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser 1 €/spmm inkl. moms. Moms 22 % tillkommer på övriga priser. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdag och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Se mediekortet på www.kyrkpressen.fi för mera detaljer.

Annonsförsäljning (e-post namn@kyrkpressen.fi)

Björn Sten, gsm 0400 012 390
Leif Westerling, gsm 050 329 4444, fax (09) 278 4138
Jonny Åstrand, tfn (06) 347 0608, gsm 0500 924 528, fax (06) 347 1018
Tom Kytöpuuro, tjänstledig

Prenumerationer och adressändringar tfn (09) 612 615 50, fax (09) 278 4138, prenumeration@kyrkpressen.fi. Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss. Prenumerationspriser Finland & Norden 58,50 € (halvår 35 €). Utlandet 71,50 €.

Radbytet är Kyrkpressens nya fönster på opinionssidan. Här är skribenter välkomna att lyfta fram längre inlägg kring ett angeläget, aktuellt eller bortglömt tema. Lämplig textlängd för bidrag som publiceras under vinjetten är 2 000-2 500 tecken. Redaktionen antar bidragen på journalistiska premisser samt förbehåller sig rätten att förkorta vid behov. Vi publicerar gärna ett foto av skribenten i samband med inlägget.

Examenspresenter!

Inspiration för driftiga noviser!

Mat Rätt – barn, mat & hälsa

Nina Colliander-Nyman och Maria Riska

Inb.
21,90

Att hitta sitt sanna jag!

Elfenbenshjärtat

Anna Tikum

Inb.
28,90

När Anna är fem år förändras hennes tillvaro. Vardag och lek, med bara fötter i Tanzanias röda sand, byts ut mot ett vinterkallt Finland. Ett hemland hon inte känner.

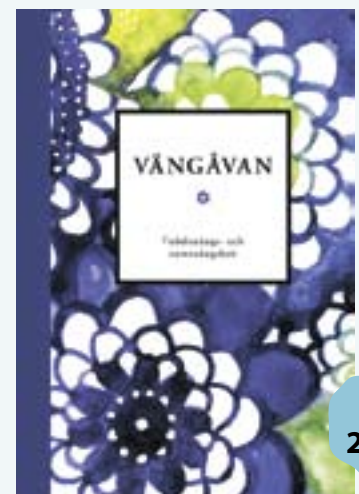
För Anna börjar sökandet efter ett förlorat barndomsland. Det blir en lång resa – inre och yttre – där pusselbitarna faller på plats först nästan trettio år senare.

Enkla och läckra recept, ekologiska lösningar, fiffiga tips, ett slag för tillsammanstid ... En god bok helt enkelt! Skribenterna använder fler morötter än pekpinor och visar att de smarta valen ofta också är de enkla. Foton av Sofia Jernström.

Kom ihåg dina vänner!

Vängåvan

Mira Strandberg (red.)

Inb.
20,00

En födelsedags- och namnsdagsbok! Fyll i dina vänners och släktingars bemärkelsedagar och läs om varifrån våra namn kommer och vad de betyder.

Mannerheimvägen 16 A 9
00100 Helsingfors
www.fontanamedia.fi

tfn (09) 612 615 30
fax (09) 612 615 55

bokhandel@fontanamedia.fi

Esbo svenska går med i gemensam servicecentral

Pastorskansliet är snart historia

May Wikström

Församlingarna i Esbo går in för en gemensam servicecentral från och med nästa år.

Den nya enheten ska bland annat hantera centralregistret och begravningsärenden för alla sex församlingar i den stora samfälligheten, som sammanlagt har över 170 000 medlemmar.

Bland dem är Esbo svenska en lilleputt, trots att församlingen med sina över 16 000 medlemmar är den största församlingen i Borgå stift.

Alla de berörda församlingensråd har gett grönt ljus i sina utlåtanden i frågan.

Följer med spänning

Kyrkoherde Roger Rönnberg säger att frågan om svensk betjäning har diskuterats i det egna rådet. Konkret ska medlemmarna till exempel anlita centret för att boka förrättningar som begravningsar och vigsel eller begära ämbetsbevis. I de enskilda församlingarnas utlåtanden kan man utläsa en viss oro för om den centraliserade betjäningen fjärrar medlemmarna från sin närförsamling. Och för de svenskspråkiga gäller frågan om garantierna finns för att församlingsborna kan sköta sina ärenden på svenska.

– Det är klart att när det gäller en församling som till språket är en minoritet så följer vi med hur det utvecklas med en viss spänning, säger Roger Rönnberg.

Esbo svenska har betonat vikten av att både centrets

Emma-Caterina Kulo

Tillsvidare jobbar de i samma kansli, men 2012 flyttar en del av de anställda i Esbo svenska församling till samfällighetens central. Från vänster kansliföreståndare Kerstin Sundberg, kyrkoherde Roger Rönnberg, byråsekreterare Gun Muhonen och byråsekreterare Marina Järvinen.

ledare och övrig personal ska ha minst goda muntliga och skriftliga kunskaper i bägge inhemska språken. En lösning med en svensk lucka är enligt kyrkoherden inget bra alternativ. Ett konkret argument för det är att den svenska församlingen hittills har haft hand om alla kyrkböcker fram till år 1950, när församlingen delades.

– De dokumenten är alla på svenska. Jag tror att före-

ståndaren och personalen kommer att inse att man måste kunna språket för att hantera materialet och veta vad det är man ger ut.

Sist ut med central

I övrigt tycker Roger Rönnberg att det är en naturlig utveckling som sker. Det är ekonomiskt och rationellt motiverat, även om han tror att lösningen i början kommer att vara dyrare än nu.

– Det finns redan ett centralregister i Helsingfors. Esbo är den enda stora samfällighet som ännu inte har ett sådant.

Den personal som nu skött funktionerna i de enskilda församlingarna kommer att flytta över till den gemensamma centralen. I Esbo svenska församling berör den nya strukturen tre anställda.

– Vi har ännu inte diskuterat vad som blir kvar på

pastorskansliet. Egentligen skulle det ju inte längre behövas ett öppet pastorskansli – och det är numera också alltmer sällan folk kommer in för att sköta sina ärenden där.

Men att församlingens medarbetare i framtiden i princip kunde jobba var som helst, nåbara per telefon är enligt kyrkoherde Rönnberg inte idealet.

– I min tankevärld finns det ett ställe, som är öppet

och där församlingsborna kan komma in också i fortsättningen, säger han.

Gemensamma fullmäktige ska ta ställning till centraliseringen den 25 maj. På agendan framöver står också att dra upp riktlinjerna för tjänsterna och arbetet på centralen. I samband med det blir också den formella språkkompetensen aktuell.

Ingå församling utvecklar Stora Fagerö

Sofia Torvalds

Vad gör en församling med en hel ö? Ingå församling vill göra Stora Fagerö till en skärgårdsöas för såväl anställda, förtroendevalda som församlingsmedlemmar.

Stora Fagerö har en lång och intressant historia. Ön donerades till Ingå moderkyrka redan på 1300-talet.

– Det betyder att kyrkan sannolikt är byggd av stock från Stora Fagerö. All av-

Ingå församling

Torpet på Stora Fagerö har inga bekvämligheter – där finns inte ens en brunn. Men i föl byggdes en brygga med talkokaffer, så nu är det lättare att ta i land.

kastning från ön har också gått till kyrkan, den har varit en sorts buffert, berättar kyrkoherde Torsten Sandell.

Nylands friluftsområden rf. har hyrt norra delen av ön som friluftsområde för allmänheten. Det har varit en bra lösning för församlingen eftersom båtfolk tidigare ändå tog i land på Stora Fagerö, men ingen tog hand om allt skräp som blev kvar efter dem. Föreningen har också varit intresserad av att köpa ön från församlingen.

– Vi har sagt nej. Ön och kyrkan har en så lång gemensam historia att det

är omöjligt att sälja, säger Sandell.

Ny era

Men vad ska Ingå församling – som redan har en lägergård i Barösund – göra med Stora Fagerö?

– Det första vi behöver göra är att få ordning på skötseln av ön, säger Sandell.

Fram till 60-talet har Stora Fagerö arrenderats som småbruk. Efter det var det gamla torpet sommarstuga för en Ingåfamilj, men det avtalet upphörde för några år sedan. Nu har församlingen fattat beslut om att både personal och

förtroendevalda ska få använda torpet som sommarstuga.

– Fast det finns varken el eller vatten, bara väggar och tak, säger Sandell.

Tanken är att församlingens ska ta hand om byggnaderna med talkokaffer.

– I fjol skaffade vi en liten båt och byggde en brygga.

Den femte juli ordnar Ingå församling för tredje sommaren i rad en samling på norra delen av ön.

– Många församlingbor tycker att det är en fin chans att komma ut i skärgården, säger Sandell och hoppas på stor uppslutning också i sommar.

Rätt till sport

Kyrkans tio teser om motion och idrott lanserades samma veckoslut som Finland tog hem världsmästartiteln i ishockey.

– Speciellt viktig är den tionde tesen, i vilken man betonar allas rätt till motion, sa biskop **Wille Riekinen** när teserna offentliggjordes under Kyrkodagarna i Lahti i lördags.

Teserna kommer att delas ut som diskussionsunderlag till idrottsföreningar och förbund, samt i städers och kommuners idrottsutrymmen. Läs teserna på sidan 12. (NÖ)

Fontanas böcker flyttar till nätet

Erika Rönngård

Fontana Medias bokhandel på Mannerheimvägen 16 kommer att stängas kring midsommar.

Orsaken är att Fontana Media vill koncentrera verksamheten till förlaget och Kyrkpressen.

Bokförsäljningen försvinner ändå inte helt, utan finns till viss del kvar på nätet. Kunderna kommer också att kunna beställa böcker per telefon, och åtminstone Fontana Medias egen utgivning kommer att finnas till salu i förlagets utrymmen.

– Den kristna litteraturen kommer att finnas kvar i sortimentet, men övrig litteratur faller bort, säger bokhandelsansvariga **Åsa Nordström**.

Enligt Nordström kommer bokhandeln också i

Åsa Nordström har jobbat i Fontana Medias bokhandel i 24 år.

fortsättningen att finnas med på mässor, kyrktorg och liknande evenemang.

– Det blir förstås svårare för de kunder som inte är vana att handla över nätet. Det är också synd att barnböckerna försvinner, efter-

som vi har haft det största utbudet av svensk barnlitteratur i huvudstadsregionen.

Nordström tycker att det känns vemodigt att bokhandeln ska stängas.

– Jag kommer att sakna

de direkta kundkontaktarna. Det känns som om bokhandeln har varit ett begrepp, och vi har haft många trogna stamkunder. De som känner till att vi ska stänga har också varit ledsna över det.

Församlingsförbundet höll årsmöte

Nedskärningar bekräftades

Christa Mickelsson

Församlingsförbundet ställde sig på sitt årsmöte förra veckan bakom Fontana Medias beslut att stänga den fysiska bokhandeln i Helsingfors.

– Det är ett oundvikligt faktum att det finns ett strukturellt problem i verksamheten. Försäljningen av andra förlags läromedel och böcker har tidigare stött Fontana Medias kärnfunktioner, men nu är verksamheten förlustbringande, sade **Marcus Henricson**, VD för Fontana Media som ägs av Församlingsförbundet.

Henricson sa att det är en omöjlig uppgift att göra bokhandeln ekonomiskt bärkraftig.

– Det har att göra med de förändringar vi ser i omvärlden. Böcker köps inte över disk längre.

I Henricsons skriftliga redogörelse över verksamheten framgår det att bolaget också dras med höga

Fontana Medias VD Marcus Henricson (till höger) informerade ägaren Församlingsförbundet om de förändringar i verksamheten som kommer att ske under året. Till vänster Församlingsförbundets verksamhetsledare Kalle Sällström.

fasta kostnader som hänger samman med en rad beslut som fattades under åren 2008–2009. Försäljningen av egna verksamhetsutrymmen utan att återinvestera intäkterna och dyra hyreskontrakt hör till dessa beslut. Bokhandelns placering på sjätte våningen på Mannerheimvägen, utan möjlighet till synlig marknadsföring i gatunivå, gav också försämrade förutsättningar.

I praktiken innebär de kommande nedskärningarna en personalminsk-

ning med tre personer ännu i år.

– Vi fortsätter försäljningen av vår egen utgivning och kommer också att i mindre utsträckning sälja andlig litteratur på svenska, särskilt på större tillställningar där finlands-svenska församlingsaktiva samlas.

Förbundet står bakom Biskop **Björn Vikström**, som är ordförande för Församlingsförbundet, beklagade nedskärningarna men sa att besluten till fullo är

förankrade i Församlingsförbundets styrelse.

– Det här är en nödvändig åtgärd för att rädda den övriga verksamheten, sa biskopen.

Han betonade att Församlingsförbundets uppgift är att stöda församlingarna i deras grundläggande uppgifter, och att det här förverkligas genom Fontana Medias fortsatta utgivning av Kyrkpressen och egna titlar.

Fortsatt mandat

I församlingsförbundets styrelse skedde inga stora förändringar. Mandatperioden fortsatte för **Lars-Henrik Höglund**, **Catharina Englund**, **Anders Kronlund**, **Lars-Eric Henricson**, **Ann-Mari Holländer** och **Björn Vikström**.

I tur att avgå var **Marika Björkgren-Thylin**, **Gun Erikson-Blomfelt** och **Heidi Juslin-Sandin**, varav endast **Gun Erikson-Blomfelt** avgick för att ersättas av **Stefan Vikström**.

Församlingsförbundet är en förening som äger bolaget Fontana Media. Fontana Media ger ut tidningen Kyrkpressen.

Församling vill förbjuda energidrycker i Sibbo

Förbjud försäljningen av energidrycker. En arbetsgrupp där också Sibbo församling ingår vädjar nu om detta till köpmännen i kommunen. Men uppropet får inget gensvar hos de stora kedjorna. Det avskräcker ändå inte.

– Vi går högre upp i kedjan. Här ska kämpas, säger församlingsdiakon **Milja Westerlund** till Hbl.

Det finns ingen medicinsk forskning på hur energidrycker påverkar ungdomar. Men när en ung man blev medvetslös under Kronoby församlings slalomresa för några år sedan sade läkarna att tre flaskor energidryck räcker för att åstadkomma detta tillstånd. Sedan dess har Kronoby församling förbjudit energidrycker på läger och resor för ungdomarna. Också en affär i Kronoby införde då frivilligt en åldergräns för inköp av energidryck. Det har också enskilda köpmän i Helsingfors och Ivalo gjort.

Några sådana erfarenheter har man ännu inte i Sibbo. Församlingen har heller inte förbjudit energidryckerna på sina läger. I Finland är det endast Alavieska kommun som har förbjudit försäljning av energidrycker.

– Det viktigaste är nu att vi för en diskussion till stånd, säger ungdomsarbetsledare **Kjell Lönnqvist** i Sibbo. (JS)

Bro för kärlekslås finns nu i Helsingfors

I måndags hade Kärlekens bro redan 19 stycken lås. Också skylten är fäst med små lås – men nycklarna till de låsen finns kvar ifall skylten behöver bytas ut.

En gångbro intill Uspenskijkatedralen på Skatudden i Helsingfors har blivit en "Kärlekens bro". Om det vittnar både en skylt och de lås på vilka gifta par graverat in sina namn.

Kärlekslås är en vanlig företeelse i många europeiska städer. Tanken är att ett par som gifter sig ska fästa hänglåset på broräcket tillsammans och sedan kasta nyckeln i vattnet som en symbol för sin eviga kärlek.

– Jag har själv gett sådana lås i bröllopspresent, med namnen färdigt ingraverade, berättar **Rea Anner** som är aktiv inom Skatuddssällskapet, som kläckte idén bakom bron i Helsingfors.

Cynikern undrar: och vad händer om det blir skilsmässa, måste man dyka efter nyckeln? Det har också Rea Anner funderat på.

– Borde vi kanske ha en själavårdande ceremoni också för folk som skiljer sig? föreslår hon.

Paret kunde kanske träffas vid bron och knipsa bort låset med gemensamma krafter.

– Det skulle handla om att bekräfta vemodet över att någonting båda ville inte lyckades. (ST)

Natt i kyrkan först på hösten

De åländska församlingarnas nya satsning *Night in the Church*, en vaknatt i Finströms kyrka, skjuts upp till hösten. Orsaken var brist på anmälda deltagare.

– Men vi deppar inte ihop över det. På hösten ska vi försöka hitta ett veckoslut då det inte är schlagerfestival eller hockey-VM, säger **Ewert Gustafsson** från Lemland-Lumparlands församling.

– Vi kör samma koncept som vi planerade för Finströms kyrka. Allt är redan planerat. (ST)

Få vill lägga ner biståndet

Mindre bemedlade finländare är mest positiva till ekonomiskt bistånd till fattiga länder. Det visar en enkät som servicecentralen för finländska medborgarorganisationer Kefa låtit göra. Åtta av tio finländare vill antingen höja Finlands bistånd till utvecklingsländerna eller bevara det på nuvarande nivå.

Sammantaget skulle femton procent av finländarna höja biståndsandelen medan 62 procent skulle bevara den på nuvarande nivå. Bara tre procent anser att biståndet helt borde läggas på is medan fjorton procent skulle minska på det.

I enkäten, som utfördes av Taloustutkimus, deltog 1 000 finländare. Felmarginalen är tre procentenheter i båda riktningarna.

I år använder Finland kring 0,56 procent av sin BNP till utvecklingsbistånd. (MW)

Minskade koldioxidutsläpp i Londons kyrkor år 2050

Kyrkorna i London ska minska sina koldioxidutsläpp med 80 procent före 2050, rapporterar Christian Today. En färsk utredning som initierats av den anglikanska biskopen **Richard Chartres** visar att målet är realistiskt.

Utgående från 20 olika kyrkor i London har man kommit fram till en räkna miljövänliga åtgärder. Till dem hör bland annat

energiproduktion med hjälp av biomassa och solpaneler, men allt från användning av vaxljus till miljövänlig cateringutrustning beaktas i rapporten. (MW)

Presbyterianer öppnar för homosexuella pastorer

Presbyterianska kyrkan i USA ger öppet homosexuella möjlighet att bli pastorer, äldste och diakoner. Frågan har debatterats i 33 år, skriver Kyrkans tidning.

Beslutet togs i Minneapolis med rösterna 205 mot 56, tre väljare lade ner sin röst. Utgången kom som en överraskning för många: när kyrkan senast röstade om saken för två år sedan var beslutet rakt motsatt.

– Alla var artiga, men det förekom inga applåder eller jubel. Det var bara ett konstaterande att kyrkan tar ännu ett steg framåt, säger **Cynthia Bolbach**, moderator för kyrkans generalförsamling, till New York Times.

Presbyterianska kyrkan har två grenar, varav den största har två miljoner medlemmar. Den mindre, och mer konservativa tillåter varken kvinnor eller homosexuella att bli präster. Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland ingick nattvardsgemenskap med Skotska (presbyteriska) kyrkan år 1956. (MW)

Jordbruk för fred i Nigeria

En ekumenisk organisation planerar att grunda små jordbruksföretag för att föra samman kristna och muslimer i den oroliga nord-centrala delen av Nigeria, rapporterar nyhetsbyrån ENI. Målet är att erbjuda kristna och muslimska ungdomar arbete och yrkesutbildning.

Det geografiska området i fråga har under de senaste två decennierna

ofta drabbats av religiöst våld. Platser för tillbedjan har förstörts och tusentals människor har dödats. Den senaste våldsvågen satte i gång efter att resultatet från presidentvalet i april utlystes.

Fredsarbetet stöds av tyska protestantiska kyrkor via Kyrkornas världsförbund. (MW)

Gideoniterna Christian Krokvik, Kurt Söderberg, Johan och Monica Byggningsbacka har sett den välsignelse som följt utdelningen av biblar. Paret Byggningsbacka leder det finlandssvenska brödra- respektive systradistriktet sedan nyår.

80 miljoner böcker delas ut per år

Johan Sandberg

Åttio miljoner Nya testamenten. Det är vad Gideoniterna budgeterat att dela ut på världsbasis under pågående redovisningsår.

– Det betyder att vi ger bort två och ett halvt Nya testamenten per sekund, säger **Christian Krokvik**, ordförande för brödrakretsen i Jakobstad.

Fullt så många delar inte Gideoniterna ut i Finland. Här delar man ut 100 000–120 000 NT per år. Kretsen i Jakobstad delar ut tusen NT till skolorna vartannat år. Det betyder att kretsen behöver samla in 3 000 euro årligen.

– Det bästa med att få va-

ra Gideonit är att se glädjen i barnens ögon när de få sitt eget Nya testamente, säger **Kurt Söderberg**, tidigare distriktsledare.

Ingen får betalt

Pengarna får man in i kollekter som upptas i samband med församlingsbesök. Enligt Kyrkostyrelsens beslut får Gideoniterna medel av söndagens kollekter i den lutherska kyrkan.

Kollekterna går oavkortat till utdelningen av biblarna, men också frikyrkorna deltar. Administrationen betalar medlemmarna själva genom medlemsavgifter och frivilliga gåvor. Medlemsavgiften är åttio euro årligen.

– Här får ingen betalt. Allt bara kostar. Men man får välsignelse för arbetet, säger Söderberg.

Vid nyår gav Söderberg

över ledarskapet för det finlandssvenska distriktet till **Johan Byggningsbacka**. Samtidigt tog hustrun **Monica Byggningsbacka** ledarskapet för systrarna i Svenskfinland.

– Distriktsledaren besöker kretsarna för att inspirera och berätta vad som är på gång på riksnivå, säger Byggningsbacka.

Gideoniterna räknar med nittio bröder och femtio systrar i de sju finlandssvenska kretsarna. De flesta systrarna finns i de öst-erbottniska kretsarna. Totalt räknar man med 1 800 gideoniter i Finland.

Kärvare klimat

Gideoniterna finns representerade i 194 länder. I Finland har organisationen funnits sedan 1946. Sedan dess har man distribuerat tre miljoner biblar och NT.

– Sedan 1980-talet hör

Finland till de tolv länder som är självförsörjande, säger Söderberg. Det betyder att vi samlar in mera pengar än vad vi behöver för att dela ut biblar i Finland. I år har vi budgeterat att samla in 560 000 euro till den internationella verksamheten. För att täcka distributionen i Finland behöver vi ytterligare 120 000 euro.

För några år sedan beslöt en hotellkedja att plocka ut Gideoniternas bibel ur hotellrummen. Kedjan återtog senare beslutet efter protester. Något motstånd har kretsen i Jakobstad inte stött på, snarare tvärtom.

– Men klimatet i Finland har nog blivit kärvare, säger Byggningsbacka. Ofta är det en ung lärare i en skola som tvekar. Det har hänt sig att Gideoniterna i Finland inte fått komma in i en högskola utan har delat ut böckerna i aulan.

Namnbyte diskuteras i Kristinestad

Marina Wiik

Ett namnbyte diskuteras i nuvarande Lappfjärd-Kristinestads församling. Kyrkoherde Lars Nisula tror att det kunde bli aktuellt tidigast 2012.

I januari 2006 slogs församlingarna i Lappfjärd, Kristinestad och Sideby samman. Efter mycket diskussion bestämde man sig för Kristinestad-Lappfjärd församling, men orternas ordningsföljd ändrades senare av domkapitlet.

– Ursprungligen var det tänkt att Sideby skulle bli en kapellförsamling, så det var inte aktuellt att inklu-

Kyrkoherde Lars Nisula tror att ett namnbyte har en känslomässigt stor betydelse.

dera församlingen i det nya namnet. Dessutom skulle det ha blivit alltför långt, säger **Lars Nisula**.

Under de senaste åren har det ändå funnits en önskan om att inkludera hela kommunen i den sydösterbottniska församlingens namn.

I onsdags behandlade församlingsrådet ett initiativ om att församlingen i fortsättningen ska heta rätt och slätt Kristinestads svenska församling.

– På mötet röstade fem personer mot förslaget. Motiveringen var bland annat att Lappfjärd som namn har gamla anor. Å andra sidan har också de andra kommunalnamnen gammalt ursprung ...

Själv tror Nisula att ett namnbyte skulle göra det lättare för församlingborna att kontakta församlingen.

– Nu vet inte alla vilket namn de ska slå upp i telefonkatalogen. Kristinestads svenska församling är mera logiskt, speciellt när det finns en motsvarande finsk församling.

De tidigare församlingarna bildar i dag egna församlingsdistrikt. Församlingen har ett gemensamt distriktsråd som beslutar om egna samlingar i de olika distrikten. I det stora hela blir församlingen ändå enligt Nisula allt mer sammansvetsad.

– Ett namnbyte skulle inte ha några praktiska konsekvenser, utan ha betydelse främst på det känslomässigt planet, säger Lars Nisula.

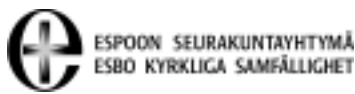
Förslaget om namnbyte ska antagligen ännu diskuteras i församlingsrådet innan det behandlas i gemensamma kyrkofullmäktige. Vid grönt ljus går frågan sedan vidare till domkapitlet och Kyrkostyrelsen som fattar det slutgiltiga avgörandet.

MEDDELANDEN

KUNGÖRELSE

Gemensamma kyrkofullmäktige i Esbo kyrkliga samfällighet sammanträder onsdagen den 25 maj 2011 kl. 18.00 i Esbo stads fullmäktigehus, Esbogatan 5.

Ärenden

1. Indragning och inrättande av tjänster
  2. Inrättande av ett centralregister och en gemensam servicebyrå för Esbos församlingar
  3. Boksluten för år 2010
  4. Personalberättelsen för år 2010
  5. Fördelning av anslaget för det odelade globala ansvaret år 2011
  6. Hagalunds kyrka, tilläggsanslag för istandsättning av yttertak
  7. Försäljning av tomtdelen 444-1-374
- Kungörelsen och föredragningslistan hålls framlagda 17-24.5.2011.

Esbo, 10.5.2011

Matti Finskas
ordförande för gemensamma kyrkofullmäktige

I VÄNTAN PÅ VIND

SEMINARIUM DEN 3-5 JUNI på Naturstation Gåshällan i Närpes ytterskärgård

Tre dagar i lugn takt kring hur våra inre kartor ser ut, hur vi förstår levandets villkor och vad naturupplevelser betyder för oss

Föreläsare och inledare:
**MARIELLA LINDÉN, CARITA NYSTRÖM
OCH STEN WESTERHOLM**

Seminiariets deltagare bidrar ur egna ryggsäckar, från egna färder

För mera information och anmälningar se www.gashallan.fi eller kontakta sten.westerholm@hoppet.fi, 040-5020441.

Arrangör Föreningen Naturstation Gåshällan rf

Byggnads- och snickeriarbeten

BYGGFIX

Utför även dränerings- och regnvattensarbeten
för byggnader

Bygg.ing. Ulf Österback
(06)222 3567, 0400-867 368

LEDIGA TJÄNSTER

KIMITOONS FÖRSAMLING - KEMIÖNSAAREN SEURAKUNTA

lediganslår följande tjänst att sökas under tiden 16.5-15.6.2011- julistaa seuraavan viran haettaviksi 16.5.-15.6.2011 välisenä aikana

Diakoniarbetare

i ordinarie tjänsteförhållande tillsvidare. Tilläggsuppgifter ges av kyrkoherde Ulf Sundstén, tfn. (02) 425 920. Lön enligt kravgrupp 502.

Diakoniatyöntekijä

toistaiseksi vakinaiseen virkasuhteeseen. Lisätietoja antaa kirkkoherra Ulf Sundstén, p. (02) 425 920.

Ansökningarna tillställs Kyrkorådet i Kimitoön församling senast 15.6.2011 under adress: Kimitoön församling, Kyrkorådet, Hedbergsvägen 3, 25700 KIMITO.

Hakemukset toimitetaan viim. 15.6.2011 osoitteeseen: Kemiönsaaren seurakunta, Kirkkoneuvosto, Hedbergintie 3, 25700 KEMIÖ.

www.standreas.fi

Kyrkorådet / Kirkkoneuvosto

Kyrkostyrelsen sköter den gemensamma administrationen, ekonomin och verksamheten inom den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Kyrkans central för det svenska arbetet verkar inom Kyrkostyrelsen som ett serviceorgan för kyrkans verksamhet på svenska.

Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA) söker i arbetsavtalsförhållande en

BYRÅSEKRETERARE

Byråsekreterarens uppgift är att sköta uppgifter inom KCSA:s centralkansli samt fungera som direktorns sekreterare. Till uppgifterna hör bl.a. att bistå direktorn i uppgifter som hänför sig till ekonomi, förvaltning och beredning av ärenden. Byråsekreteraren sköter även om information till personalen samt uppdaterar Sacrista (en nättjänst för församlingsarbete och förvaltning avsedd för kyrkans anställda och aktörer).

Av den som väljs till befattningen förutsätts lämplig utbildning, t.ex. merkonom eller tradenom, ett mångsidigt kunskande av byråarbete och erfarenhet av sekreteraruppgifter, goda IT-färdigheter, social färdighet, initiativförmåga och ett aktivt arbetsgrepp.

Byråsekreteraren skall ha utmärkt förmåga att använda svenska och nöjaktigt förmåga att använda finska i tal och skrift.

Befattningen tillträds 1.10.2011. Lön enligt kravnivå 501 (minimilön 2065,77 euro). Utöver minimilönen utbetalas ett årsbaserat personligt erfarenhetstillägg. Innan befattningen tillträds skall den som valts visa ett godtagbart intyg över sitt hälsotillstånd. Tjänstestället är Kyrkostyrelsen, Kyrkans central för det svenska arbetet, Hamngatan 9, Helsingfors.

Ansökan med dokumentation om behörighet och kvalifikationer bör vara Kyrkostyrelsen tillhanda under adressen Kyrkostyrelsens registratörskontor på adressen PB 185 (Lotsogatan 1 B), 00161 Helsingfors, eller under adressen kirkkohallitus@evl.fi senast 7.6.2009 kl. 16.15. Ansökningar jämte bilagor returneras inte.

Närmare information om befattningen ger KCSA:s direktor Bror Träskbacka (09) 1802 550 / 040-706 2606. Information om Kyrkans central för det svenska arbetet finns på: evl.fi/kcsa

(Ilmoitus on luettavissa suomeksi osoitteessa www.evl.fi/rekrytointi.)

www.evl.fi/rekrytointi

MARKNAD

UTHYRES

Nyslott. Möbl. 2:a 1/2h promenad från Olofsborg. 40e/natt, minst 3 dygn. sture.aspelin@welho.com.

Förmånlig tvåa, 46 m² i Esbo (Alberga). Bra förbindelser till centrum. Tfn 040-5196 890.

Vacker 4 r o kök, 97m², inglasad balkong, havsutsikt, Helsingfors/Hagnäs, hyra 1510 euro/mån. Visas enl. överenskommelse. Ring 050-5551123.

2r+k+balk i cent. Borgå. 650e/m 4vån hiss. 0195230809, 0405879978.

Nyrenoverad etta i centrala Ekenäs uthyres till skötsam rök- och djurfri person. Tel. 040-8218701.

Ettor på 34 m² i Åbo centrum nära ÅA uthyres. Hyra 400-440 euro. Tfn 044-3858240.

ÖNSKAS HYRA

Kvinnlig speciallärare söker bostad (stor tvåa el trea), åt sig och sin dotter, gärna i Nordsjötrakten. Behov från juli, aug el. senast sept 2011. Gärna m balkong. Tag kontakt med Annika Nyman 0500-509303.

Ett pålitligt, arbetande och rökfritt ungt par önskar hyra tvåa eller trea i centrala Helsingfors. Vänligen kontakta Johanna 040 8282 962 / Markus 050 346 5298.

Två rökfria DI-studerande pojkar från Österbotten önskar hyra två eller trea nära Åbo Akademi i Åbo. Ring 0503694007.

Skötsamt studentpar söker etta/tvåa i centrala Åbo att hyra fr.o.m. juli/augusti. Vänligen kontakta Caroline, 0400412108.

Två ansvarsfulla ekonomistuderande systrar önskar hyra tvåa eller mindre trea i centrala Helsingfors fr.o.m. augusti. Hör av dig till Jennifer, 050 5430719.

TJÄNSTER

UNDERVISNING ERBJUDS.

Behörig kvinnlig speciallärare erbjuder privatundervisning i skolämnen för barn i åldern 7-13 år, med eller utan inlärningsvårigheter. Närmast under sommarmånaderna och i storstadsregionen. Kontakta Annika Nyman 0500-509303.

DOMKAPITLET

Prosten **Leif Snellman** har förordnats att sköta kyrkoherdetjänsten i Solfs församling 1-19.6.2011.

Prosten **Ingmar Weckström** har förordnats att sköta kyrkoherdetjänsten i Solfs församling 20.6 - 31.7.2011.

Kaplanen i Petrus församling **Ronny Thylin** har beviljats fortsatt partiell tjänstledighet (10 %) 1.8 - 31.10.2011.

Församlingspastorn i Petrus församling **Niklas Bonde** har förordnats att fortsättningsvis sköta delar av två församlingspastorstjänster i samma församling 1.8.2011 - 31.12.2012.

Prosten **Henry Byskata** har förordnats att sköta en kaplanstjänst i Vasa svenska församling 11.5 - 20.6.2011.

Teologiexaminiatorerna **Janne Heikkilä** och **Jessica Bergström** har godkänts för prästvigning som äger rum 22.5.2011 i Borgå domkyrka.

Sökandena till kaplanstjänsten i Esbo svenska församling, kaplanen i Sibbo svenska församling **Heidi Jäntti**, församlingspastorn i Esbo svenska församling **Johan Kankos** och sjömansprästen **Ben Thilman** har förklarats behöriga för tjänsten.

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVARD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönbackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

Annons

Fästingarna undviker vitlök

En undersökning i Sverige visar att fästingarna fastnar märkbart mindre på huden på personer som ätit vitlökskapslar*. Dubbelblindtesten gjordes bland försvarsmaktens värnpliktiga i Sverige. Man tror att fästingarna undviker de svavelföreningar som av vitlöken bildas på huden. Människans näsa kan inte urskilja de svavelföreningar som bildas från kalljäst vitlöks-extrakt. Men fästingarnas luktsinne är tusentals gånger känsligare än vårt. Luktsinnet är ju av avgörande betydelse då de blod-sugande insekterna letar efter ett lämpligt offer.

* Sjöberg L, Berglund J, Garlic as an insect repellent. JAMA 2000;284:831

Kyolic® är en social vitlökstabellett – utandningsluften skvallrar inte om vitlök – som inte jagar bort vännerna. Kyolic innehåller kalljäst AGE™-extrakt, vars hälsoeffekter har visats i över 500 vetenskapliga studier. De flesta av dem gäller motståndskraften och hjärthälsan. Användarberättelser från USA, Sverige och Åland uppmuntrar till att prova Kyolic också för att hålla fästingarna på avstånd.

I hälsokostaffärer och på apotek

Marknadsförare:
Oy Valioravinto Ab, Jakobstad

Annons

Konungen!

Corpus Christi

Internationell luthersk ungdomskonferens
i Kristinestad 27.-30.6.2011

Kan ett kristet ungdomsevenemang som bygger på Ordet och sakramenten samt traditionellt gudstjänstliv vara inspirerande, aktuellt och rikt på upplevelser?

Vi tror att det kan - kom och se själv!

För anmälan och ytterligare information se www.corpuschristi.se

Tro Hopp och Kärlek

Design: Tobias Mellberg

Smycket är c.a. 23mm högt, tillverkat i sterling-silver och levereras

med kedja och ask.

"Kärleken är det centrala, stödd av hoppet och tron"

Pris 35,50€/inkl postkostn.

Sänd in din beställning till

Jonnys Försäljningstjänst

Petalaxvägen 18, 66240 Petalax

Telefon 06-347 0608 cjcenter@malax.fi

Namn: _____ Tel: _____

Adress: _____ Antal

Tio teser om motion och idrott

Kullerbyttor för kropp och själ

Sport är mycket mer än armhävningar och svettband. Kyrkan betonar goda förebilder och gemenskap i tio idrottsteser.

Kyrkans tio teser om motion och idrott offentliggjordes under Kyrkodagarna i Lahtis lördagen den 14 maj 2011. Teserna lästes upp av den unga världsmästaren **Krista Lähtenmäki** och uthållighetslöparen **Wilson Kirva**.
 – Teserna riktar sig såväl till den stora allmänheten, idrottsällskap och organisationer som till politiker som beslutar om barns och åldringars möjligheter att motionera och idrotta. Kyrkan tänker också i fortsättningen påminna om män-

niskan som en helhet, sade biskop **Wille Riekkinen**.
 Parallellt med andliga och mentala övningar är motion och idrott ett naturligt redskap för barn och unga att växa och utvecklas. De bidrar till barns och ungas fysiska och sociala utveckling. Teserna påminner om att vuxna behöver stöda denna tillväxtprocess och om att idrottare och tränare är förebilder för de unga.
 Tio teser om motion och idrott har utarbetats av kyrkans delegation för motion och idrott. Expertmedlemmar från Finlands Idrott, Kehitysvammaisten Liikunta ja Urheilury, Finlands Olympiska Kommitté ingår i delegationen, liksom också toppidrottens förändringsgrupp, undervisnings- och kulturministeriet, Kuortane idrottsinstitut och olika påverkare inom kyrkan. (KT)

Dagen efter att kyrkan offentliggjort teserna om motion och idrott förenades Finlands folk i ett glädjerus över det finska ishockeylandslagets VM-seger.

Kyrkans tio teser om motion och idrott:

1. Du är människa – du är värdefull
2. Motionera och sköt din hälsa – då tar du vara på Guds goda skapelsegävor
3. Stöd barns och ungas andliga, psykiska, fysiska och sociala utveckling
4. Du är en förebild för barn och unga – ta ditt ansvar
5. Skilj mellan rätt och fel
6. Acceptera misslyckanden – visa uppskattning också från läktaren
7. Sträva efter seger – var glad åt framgång
8. Lär dig respektera andra via motion och idrott
9. Bli glad av motion och idrott – njut av gemenskapen
10. Alla har rätt till motion

PARO
 BÅTAR-VENEET
 www.paro.fi

4700
 470
 405

520R
 520RX

HAGNERS GLASFIBER

PARO SELL AB by
 Bjergavägen 14, 66140 Övermalax
 ☎ 06-365 4844, 0500 907348

Arholmsv. 64A, 65410 Sundom
 ☎ 0500 660684

Bergvärme?

Fråga oss om pris på borring av energihål och vattenbrunnar ...
 då vet du att du gjort en bra affär.

DRILLTEC

044-525 9143 info@drilltec.fi www.drilltec.fi

Bli vän med vännerna!

Svenska folkskolans vänner är en mångsidig och livskraftig förening med cirka 10 000 medlemmar. Vår uppgift är att stimulera det finlandssvenska bildningsarbetet, ge möjlighet till utbildning och kompetens för finlandssvenskarna, och att arbeta för det svenska språket i Finland.

Bli medlem!
 Enklast på www.sfv.fi eller ring 09-6844 570.
 För medlemsavgiften 10 e får du tidningen *Svenskbygden* (5 nr/år) och föreningens uppskattade årsbok *SFV-kalendern*.

Kansliet har öppet 9–16
 Annegatan 12,
 Helsingfors

www.sfv.fi
 Vi finns på Facebook
 YouTube:
 SFVredaktion

BRÖDTRÖP
 Äppel-, plommon- och prydnadsäppelträd
 augusti-oktober

Äpplen augusti-december
 Svarta och röda vinbär

BRÖDTRÖP TRÄDGÅRD 10420 Skuru
 019-245 4040, fax 245 3040
 Vägbeskrivning: väg 111, avtag ca 1 km västerom Pojo kby 2,5 km
 längs Brödtröpsvägen. KLIPP UT - SPARA

Domenico Cimarosa
 "IL MATRIMONIO SEGRETO" Det hemliga äktenskapet
 Kom och upplev opera buffa - en charmerande, ungdomlig och internationell operaproduktion!

Premiär 22.7 & 23.7.2011 i Savonlinna-salen
 Övriga föreställningar 24.7, 25.7, 26.7, 27.7 i Savonlinna

Premiär 30.7 - 31.7 på Musikfestspelen i Korsholm

Dirigent:
 Anna-Maria Helsing 22-25.7, 30-31.7 & Arturo Alvarado 26-27.7
 Regi: Eija Tolpo
 Scenografi: Teppo Järvinen
 Dräkter: Marjatta Nissinen
 Orkester: Wegelius kammarstråkar

Solisterna från Finland: Minna Seilonen (sopran), Eeva-Maria Kopp (sopran), Theresa Paul (mezzosopran), Simo Mäkinen (tenor), Walteri Torikka (baryton), Antti Pakkanen (baryton) och Ronnie Karlsson (bas)
 Utländska solister från: Turkiet (Izmir State Opera), Tyskland (Musikhochschule Detmold), Egypten (Cairo Opera)

Biljetter (föreställningarna i Nyslott): 30 euro, www.operafestival.fi, www.lippupalvelu.fi
 Biljetter (föreställningarna under Musikfestspelen i Korsholm): 25 euro, www.studioticket.fi, www.lippupalvelu.fi, www.korsholmmusicalfestival.fi
 Samproduktion: Savonlinnan Musikkakatemia & Martin Wegelius-Institutet www.cimarosa.fi

Lärkkulla ett utmärkt val för kurs- och konferensverksamhet

Välj Lärkkulla då du vill arrangera kurs, konferens eller bara behöver inkvartering. Lärkkulla är också lämpligt vid ordnandet av skriftskolor och lägerskolor. Du får god husmanskost, personlig och mångsidig service nära naturen i en fridfull och lugn miljö. Vi har även bastumöjligheter, ett brasrum samt en utegrillplats.

Lärkkulla stiftelsen tar fortsättningsvis emot donationer och testamenten. Kontakta direktor Greger Englund tfn 044 3006 025.

Dans som redskap i processer (1 sp)
 Tid och plats
 9–11.9.2011, Lärkkulla

Öppna sommandagar
 Tid och plats
 8–12.6.2011,
 Retreatgården Snoan

Målarretreat
 Tid och plats
 9–11.9.2011,
 Retreatgården Snoan

Bed & Breakfast
 Trivsamt boendeanternativ i en vacker miljö.
Välkommen!
Vi tar hand om dig!

Mera information om våra kurser och vår övriga verksamhet hittar du på
www.larkkulla.net
 Tfn (019) 2757 200, info@larkkulla.net

Erika Rönngård

Andligheten kastar sig inte över deltagarna i katekumenatgruppen. I stället får de bekanta sig med tron genom frågor, diskussion och gemenskap.

Vuxenkatekumenatet är ett sätt för människor att närma sig den kristna tron och spegla den mot sina egna livserfarenheter. I Sund-Vårdö församling har verksamheten fått ett entusiastiskt mottagande, och lockat deltagare också från grannförsamlingarna.

Elisabeth Holmberg och Leif Andersson är två av de omkring tio deltagarna i den katekumenatgrupp som inledde sin vandring i höstas. Varannan onsdag träffas de för att dela erfarenheter och utforska den kristna tron.

– Katekumenatträffarna är väldigt givande. Ofta är det först i bilen på väg hem, när jag funderar på det vi har diskuterat, som jag märker hur mycket det gett. Man mognar vidare efteråt, säger Andersson.

Det som man pratar om under träffarna stannar inom gruppen, och både Holmberg och Andersson är överens om att det är en bra regel.

Kyrkoherde Juanita Fagerholm-Urch är samtalsledare i katekumenatgruppen. Hon säger att verksamheten tar människor på allvar, den utgår från de enskilda deltagarnas tro.

– Vi har inte bibelstudium, då får man bara med de redan frälsta. Det har blivit allt viktigare att vi tänker på Jesu ord om att det inte är de friska som behöver läkare, att vi fokuserar på dem som har frågor.

Symbolkantad väg

I Sund-Vårdö församling använder sig katekumenatgruppen av ett symboliskt stilleben som stöd för diskussionerna. En böljande rad av blankslipade stenar över ett tygstycke gestaltar den gemensamma vägen som man vandrar och delar. Längs vägen finns också olika föremål, bland annat en uppslagen Bibel, en skål med vatten som ska påminna om dopet, en tupp för att symbolisera påsken och en liten segelbåt redo att lägga ut i slutet av vägen. Levande ljus representerar de fyra katekumenatgudstjänsterna.

Ofta inleds träffarna genom att Juanita Fagerholm-Urch läser ett stycke ur Bibeln i Lectio Divina-tradition. Lectio Divina handlar om att läsa samma Bibeltext flera gånger i följd, under eftertanke men utan förklaringar.

– Det som man tyckte var viktigt under den första läsningen förändras ofta under den andra och den tredje läningen, och man kan komma till helt nya

Erika Rönngård

Katekumenat i Sund-Vårdö församling

På vandring genom kyrkoåret

insikter, säger Elisabeth Holmberg.

Därefter diskuterar man i par, och den som vill får sedan dela med sig av diskussionen inför hela gruppen.

– Det är bra att man får gå sin egen väg. Det är ingen andlighet som kastar sig över en, om det är någon som oroar sig för det, säger Holmberg.

Leif Andersson säger att han upplever katekumenatgruppen som en skön motvikt till mera påträngande andlighet.

– Här är det tillåtet att ha den tvivlande tro som jag har. Vi får också hjälp av de andras frågor och svar i vårt eget sökande. Man blir

Erika Rönngård

Vägen byggd av släta stenar med tillhörande symboler knyter an till deltagarnas själsliga vandring.

uppbyggd av att dela varandras erfarenheter.

Holmberg poängterar att deltagarna inte behöver vara i samma andliga utvecklingskede för att gruppen ska fungera.

– Många är väldigt trygga i sin tro, men det är inget krav. Det finns inga måsten, det enda som behövs är en vilja.

Stark gemenskap

Juanita Fagerholm-Urch säger att vuxenkatekumenatet handlar om att enskilda människor bygger upp en gemenskap och delar något stort tillsammans. I Sund-Vårdö församlings katekumenatgrupp har gemenskapskänslan blivit påtaglig.

– Man kan känna väldigt

starkt för sina barn och sin familj. Före katekumenatgruppen trodde jag inte att man kunde känna lika starkt för människor som

Katekumenatgruppen, här representerad av Juanita Fagerholm-Urch, Leif Andersson och Elisabeth Holmberg, öppnar grindarna till kyrkans gemenskap.

nyss var främlingar för en, beskriver Elisabeth Holmberg.

Katekumenatgruppen deltar också i församlingens gudstjänster, i synnerhet i de fyra som är knutna till deras vandring. Också i gudstjänsten känner gruppens deltagare en stark samhörighet med varandra.

– Sökandet är fortfarande viktigt, men jag tycker att vi har kommit långt, mycket på grund av att vi har den starka gemenskapen, säger Holmberg.

Formellt sett har Sund-Vårdös katekumenatgrupp två mera erfarna medvandrare bland gruppens sökare, men man göt ingen tydlig skillnad mellan deltagarna under träffarna.

– Det är absolut inte viktigt med den uppdelningen i gruppen, vi är ju alla på en gemensam väg, säger Leif Andersson.

Juanita Fagerholm-Urch berättar att grunden för tanken om medvandringarna är evangelitexten om lärjungarna som ledsna och missmodiga är på väg mot Emmaus efter Jesu död. Då kommer någon och slår följe med dem, och först efteråt förstår de att det var Jesus själv.

– Det står att han slog följe med dem, och det är något av det vackraste i hela Bibeln. Det är så vi ska göra, vi ska vandra med varandra på ett hänsynsfullt sätt.

Katekumenatgruppen började sin vandring tillsammans under hösten, och har redan avverkat tre av de fyra delmålen med tillhörande gudstjänster. Den första firades på temat välkomnande. Den andra, en kallelsegudstjänst, firades i jultiden. Under påsknatten firade man en mässa knuten till temat fördjupning. Efter en sändningsgudstjänst vid Kristi himmelfärd kommer gruppen att ha nått sitt mål – för den här gången. Både Andersson och Holmberg är övertygade om att de vill fortsätta i höst.

– Sedan är det ju inte förbjudet för andra att komma med heller, säger Holmberg.

Katekumenatet – en vuxen väg till tron

Ordet katekumenat kommer från det grekiska ordet katechein, som betyder att vägleda och undervisa.

Katekumenatet har sina rötter i den tidiga kyrkans dopundervisning. Den nutida formen härstammar från Frankrike och en dopundervisning för vuxna som började ta form i mitten av 1900-talet.

Deltagarna i gruppen kallas sökare, och de handleds dels av medvandrare som förbundet sig till sin uppgift, dels av samtalsledare.

Gruppen är öppen för alla, och man behöver inte vara döpt, konfirmerad eller medlem av kyrkan för att delta. Gruppens vandring följer kyrkoåret, och man firar fyra gudstjänster tillsammans med församlingen.

Nästa kurs i det praktiska arbetet med vuxenkatekumenat hålls på Lärkkulla i november.

Källa: www.katekumenatet.fi

CHILL I KYRKAN

Det är vanligt att man har en egen blogg. En del bloggar mera aktivt, andra mindre. En del bloggar om något speciellt tema medan andra bara återger sitt liv. Men hur skriver man en bra blogg som drar mycket läsare? Och vad ska man tänka på när man bloggar?

Hemligheten bakom en bra blogg

Hanna Sandberg

Annette Kronholm-Cederberg startade bloggen *Nettis kafferum* samma dag som bloggportalen *bloggen.fi* öppnade i maj 2006. Därefter skrev hon aktivt i fyra års tid och gjorde också ett namn om sig som bloggare.

– Jag har blivit den skrivande människan jag är i dag tack vare bloggen, säger Kronholm-Cederberg.

Det är också genom sin blogg som hon fått lättare att skriva på ett mindre akademiskt språk. Hon har också fått möjligheter att skriva kolumner.

Kronholm-Cederberg har en känsla av att blog-

gar är en trend som just nu är på väg upp igen.

– Eftersom Facebook är mera privat och inte ger utrymme för så långa inlägg så är bloggen ett mer offentligt sätt att nå ut till flera människor.

Locka med rubriken

Som bloggare vill man naturligtvis skriva bra och få så många läsare som möjligt. Ett sätt att hitta sina läsare är att skriva en temablogg om ett speciellt ämne. Utseendet på bloggen spelar numera också allt större roll. Förr bestod bloggar mest av långa texter, men det har blivit allt viktigare att kombinera flera medier, som till ex-

empel foton och filmklipp.

Ett annat sätt att få flera läsare är att formulera slående rubriker.

– Det är rubrikerna människan fastnar för, en lockande eller till och med slående rubrik gör att man vill läsa mera, säger Kronholm-Cederberg.

Hon varnar ändå för att försöka provocera sina läsare för mycket, både gällande rubriker och innehåll. Det är okej att kritisera en kändis eller politiker men man ska inte skriva illa om folk i ens närhet, och absolut inte använda deras namn.

– Bloggar är inte helt oskyldiga och man kan bli

sårad, säger Kronholm-Cederberg. Å andra sidan börjar folk bli vanare med internet och nätetiketen har blivit bättre.

Det är viktigt att komma ihåg att som man ropar får man svar. En provokativ bloggare får oftast provokativa kommentarer. När man svarar på provokativa kommentarer ska man inte bli sur. Det bästa sättet att hantera kommentarerna är att svara sakligt och stå för sin åsikt. Detta har Kronholm-Cederberg själv fått erfara.

Ödmjukt om tro

Som bloggare behöver man också vara mån om sina läsare och visa sin uppskatt-

ning för dem. De flesta tappar trots allt intresset för att blogga ganska fort om man inte får några kommentarer.

– Det är dig själv du ska hänga ut när du bloggar, säger Kronholm-Cederberg, men man ska ändå skilja på att skriva personligt och privat.

Men hur ska man behandla sin tro i sin blogg?

Kronholm-Cederberg kan skriva om religion men hon skriver inte om sin egen tro.

– Min personliga tro eller icke-tro faller inom den privata sfären.

De kristna bloggare som bara skriver om sin tro och sina åsikter om till exempel

kvinnopräster och homosexualitet får ofta ta stryk. – Man vinner ingenting på att skriva folk på näsan när man skriver om sin tro. De diskussionerna leder sällan någonvart. Om man vill blogga om sin tro ska man skriva ödmjukt och som en vanlig människa, det är också tillåtet att låta tvivlet komma fram.

En skrivande människa

Sedan den mest aktiva bloggperioden i *Nettis Kafferum* har Kronholm-Cederberg doktorerat i ämnet ungas skrivande och hon brukar hålla föreläsningar om nätkultur och om unga och barn på internet. I dag

Hanna Sandberg

PROVA PÅ:

Chillredaktionens bloggtips

Min favoritblogg är www.mad.ax. Hon är en humoristisk, framåt tjejk med många järn i elden som skriver med glimten i ögat om sin vardag, mode, kärlek och fotografering. Hon får mig alltid att skratta med sina inlägg. (HH)

vattendroppe.blogspot.com är en mysig blogg med både fina texter och fina bilder som gör en på gott humör. (HS)

Min favoritblogg är min kompis' Amandas blogg. Hon skriver om sin vardag, sitt liv med Jesus och om sina vänner. Dessutom är hennes inlägg nästan jämt glada och positiva. Något som Amanda också är bra på är att uppmuntra folk och det gör hon oftast i nästan varje blogginlägg. Jag tycker om att läsa hennes blogg eftersom det handlar om hennes liv och inte om någon annans. Hon är helt enkelt sig själv i sin blogg. (SG) www.amandd.blogspot.com

Jag brukar oftast inte läsa bloggar, men de få gånger jag gör det läser jag oftast mina vänners bloggar för att se vad de

har gjort. Det är ett bra sätt att hålla reda på vad vännerna gör om man bor långt från varandra och inte hinner träffas så ofta. Min favoritblogg: mimmisvirriga-varld.ratata.fi (JH)

Församlingens ungdomsarbetsledare Daniel Jakobsson bidrar med tro och tvivel på YLE:s blogg Svängrum. Daniel är från Sverige men flyttade till Finland sommaren 2010. "Jag tror på samtalet och på att lyssna till varandras berättelser, jag tror det för oss närmare det som jag kallar för Gud" skriver Daniel på svangrum.ylebloggen.fi/author/danielj (NÖ)

Mitt bloggtips är bakalitenkaka-tove.blogspot.com. Det är en helt underbar blogg om bakverk med mera. Även om man inte själv är vara intresserad av att baka så är det ljuvligt att titta på alla fina foton av mästerverken med alla fina dekorationer. (SN) bakalitenkaka-tove.blogspot.com

Frida Vikström bloggar om sitt liv, tankar, sina drömmar och

Jennifer Smeds

mål på oneofthewilds.blogspot.com. En tjejk med både studie- och församlingliv på svenska i Helsingfors. (CM)

Kyrkpressens egen Andreas An-

dersson pilgrimsvandrar i sommar från Saint Jean Pied de Port i Frankrike till Santiago de Compostela i Spanien. Man kan följa hans vandring på adressen vagabondliv.wordpress.com

Anette Kronholm-Cederberg har utvecklats till en skrivande människa genom sin blogg Nettis kafferum som hon startade år 2006.

jobbar hon som modersmåls lärare på Topeliusgymnasiet i Nykarleby där hon tillsammans med eleverna på en skrivarkurs har en gemensam blogg. Även om hon skrivit allt mindre på bloggen det senaste året vet hon en hel del om skrivande och bloggar.

– Bloggandet är ett fantastiskt sätt att bli en skrivande människa, säger Kronholm-Cederberg.

Du kan besöka Anette Kronholm-Cederbergs blogg på: <http://bloggen.fi/netti/> och skrivarkursen i Topeliusgymnasiet på: <http://topelius.ratata.fi/>

Besatt av bloggträsket

Jag var ännu för två år sedan mycket, mycket tveksam till bloggar. Varför skulle jag vilja hänga ut mitt liv på nätet och varför skulle folk vilja läsa om det? Det tedde sig som ett mysterium hur någon annan än möjligen min läkare (eller en mycket nyfiken mamma) skulle vara intresserad av att veta vad jag åt till frukost eller hur lång promenad jag hade tagit på kvällskvisten. Jag hånlog i mjugg åt dessa fanatiska bloggare och bloggläsare, som bara "måste" skriva ett inlägg var tredje timme och hinna igenom alla sina 25 bokmärkta favoritbloggar innan solen går ner.

Och detta var ju såklart inte nog. Bloggomanerna var ju också tvungna att läsa skvalterbloggarna som förtäljde smaskiga detaljer om storbloggarna, anmäla sig till bloggtävlingarna där de kanske kunde vinna en avlagd tröja från någon av kändisbloggarna och kolla upp vilken som var den hetaste bloggsajten just nu så att de säkert bloggade på rätt ställe. Puh! Jag som hade fullt upp med att hänga med i Facebook-världens nyheter och skvallar. Och det var just denna "ansiktsbok" som skulle leda mig in i fördärvet ...

En vacker dag när jag kollade igenom Facebooks skvallersida, också känt som ny-

Pia Lehto

jag där med 17 bloggar som letat sig in bland mina bokmärken. Detta fruktansvärda tillstånd av bloggomaner fortsatte i ungefär ett halvår tills jag reste till Australien och inte längre hade tid att ägna mig åt sådant nonsens (inte för att jag någon sin skulle uttryckt mig så om dessa bloggar som utgjorde en sjättedel av mitt liv).

Väl i Australien startade jag en egen blogg, mest för att berätta om mitt resande. Jag märkte hur kul det var att blogga och började följa andra, mera "vettiga" bloggar. Nu har jag en hälsosam syn på bloggar och bloggläsning. Jag läser bekantas bloggar (allt får man ju inte veta på Facebook) och en och annan temablogg; fotobloggar, matbloggar, ekobloggar och modebloggar. Alltid lär man sig något nytt när man surfar in på en av dessa välfyllda informationscentrum. Min egen blogg uppdaterar jag när jag har tid och har något vettigt att tillföra världen ... Eller i alla fall något mera innehållsrikt att berätta än hur länge jag kokade mina ägg imorse.

Men likt en förbjuden dessert, kan jag inte låta bli att en gång i månaden, eller då jag blir riktigt, riktigt sugen, klicka på ett av de där bortglömda bokmärkena. Den där lilla stunden tillåter jag mig att frossa i intriger, drama, plastikoperationer och galna lyxliv.

Några extra kalorier gör en sund diet, visst?

Heidi Hendersson

KOLUMNEN

Susanna Åbacka befarar att förkunnelsen i bönehusen kommer att tystna på sikt.

Bönehuset är inte längre nåt vardagsrum

Johan Sandberg

De kristnas vardagsrum, bönehuset, löper risk att bli tomrum. Men än så länge stöder en allt äldre medlemskår bönehuset i byn.

– Säg åt alla mammor att få flera barn att skicka till bönehuset.

Sexåriga **Kajsa Åbacka** sätter tummen på problemet som de evangeliska bönehusen runt om i Svenskfinland dras med: en åldrande medlemskår, ett arbete som faller på allt färre axlar, stora underhållskostnader och bekymmer med hur mycket man ska värma upp. Samtidigt står vanligtvis ett färdigt uppvärmt församlingshem till förfogande.

Kajsas storsyster **Frida**, åtta år, håller med. Hon får frågan vad som skulle locka henne till bönehuset.

– Flera barn. En gång hade vi en kompis med, men annars är det bara vi här.

Svenska lutherska Evangeliföreningen (Slef) äger knappt 40 bönehus runt om i Svenskfinland. Skötseln och kostnaderna för husen bärs av lokalavdelningen på orten. Medlemmarnas medelålder är hög.

Mycket folk inget självändamål
Flickornas mamma **Susan**

na Åbacka är ordförande för Slefs avdelning i Övermark som har hand om bönehuset i centrum av byn. Hon är deltidsanställd av Slef som distriktssekreterare vilket betyder att hon har ansvar för Slefs lägerområde Fridskär i Närpes. Hon är också medlem i Slefs styrelse.

– När vi ordnar program i bönehuset här i Övermark möter ett trettiotal upp, säger Susanna Åbacka. Mellan fem och tio aktiva är i arbetsför ålder.

När hon gifte sig och flyttade till Övermark 2002 valdes hon till ordförande för lokalavdelningen.

– Det sades att nu får ni ungdomar ta över. Visionen inom Slef är att rekry-

tera nya medlemmar som kan arbeta för verksamheten och bönehuset. Men jag är lite skeptisk över hur länge det kan gå.

Hur man ska nå ut till människorna tas upp till diskussion med jämna mellanrum. Men också det kräver en arbetsinsats.

– Det finns inte tid och kraft att starta upp något nytt. Vi funderar mera på hur vi ska få in pengar till fastigheten än på hur vi ska evangelisera. Det får ju inte heller bli ett självändamål att fylla bönehuset med folk.

Färre axlar bär ansvaret

Bönehuset kostar avdelningen drygt femtusen eu-

ro per år. Under vintern har man på grundvärmen som höjs vid behov. Man har diskuterat möjligheten att låta salen stå kall.

– Vi funderar också på att investera i en luftvärmepump. Dessutom borde golvet i stora salen tas upp och ses över.

Hittills har medlemmarna varit villiga att arbeta för bönehuset. Avdelningen i Övermark räknas som en av de mera aktiva inom Slef.

– Vi har haft förmånen att ha praktiskt lagda medlemmar. De har ställt upp med att samla pengar bland annat genom mordsdags- och farsdagsluncher. Vi har också kunnat sköta både el- och vatteninstal-

lationer med medlemmarnas hjälp. Men mycket har förändrats under de senaste två åren. Det har glesnat i serveringsgrupperna och allt bärs på färre axlar.

Trots att huset i Övermark är ett bekymmer är det ändå litet i jämförelse med andra bönehus. Det finns bönehus i trakten där en handfull äldre damer ser till att oljan blir betald och nödvändiga reparationer gjorda. Slef har nio bönehus inom Närpes stads gränser.

Att göra sig av med bönehus är ingen lätt sak. Man vill ha kvar sitt bönehus.

Om det fanns flera barn i bönehuset skulle också Frida och Kajsa Åbacka trivas bättre. Oftast är det bara de och lillebror Petter som representerar barnen.

Johan Sandberg

Ibland är det det enda som finns kvar i byn när skolan och butiken stängt.

– Många medlemmar som flyttat från utbyarna till Närpes centrum i Näsby fortsätter att stöda bönehusen i sina hembyar.

Går i arv från föräldrar till barn

Viljan att bygga bönehus i Svenskfinland var stor i början på 1900-talet. Slef har som mest ägt 45 bönehus. Några har senare sålts, främst då i södra Finland. I Ekenäs revs bönehuset och man byggde bostäder på tomten. Den finska systerföreningen Sley har haft 109 bönehus.

– Evangeliföreningens styrelse vill inte komma ovanifrån och säga att nu lägger vi ner bönehuset i en by så länge det finns folk som är beredda att hålla igång det, säger Åbacka. Jag tror att många upplever det som sin plikt eller sitt kall att upprätthålla det under

sin livstid. Slef har mig veterligen för tillfället inget bönehus som står helt oavvänt.

Engagemanget för bönehuset verkar gå i arv från generation till generation.

– Mina svärföräldrar har varit aktiva här i Övermark i många år. Samma sak gäller i de andra aktiva familjerna.

Den äldre generationen började i strängbandet på femtiotalet.

– Sedan dess har verksamhetsformen inte egentligen ändrat. Vi följer fortfarande samma mötesrutiner. Det är enkelt för oss yngre och de äldre trivs med dem. Vi sex-sju yngre orkar inte starta upp något nytt och häftigt.

Hon är tveksam till att ge bönehuset i arv till sina egna barn.

– Kanske inte just huset, men nog det andliga arvet. Bekymren vill jag inte ge i arv. Jag har själv vuxit upp i Bertby bönehus i Vörå.

Det har varit naturligt för mig att gå till bönehuset. Men generationsväxlingen är alltid svår. Mina barn tycker inte alltid att det är roligt att komma till bönehuset. I något skede mister

fulltalig styrelse och ändå går det runt på något vis. Man kan ju ha mer eller mindre verksamhet. I vinter har vi haft några samlingar i församlingshemmet. Det har inte kostat nå-

bönehuset en gång i veckan.

Sommartid står fastigheten för det mesta oanvänd. Då koncentreras verksamheten i Närpes till Fridskär. Dit är det 30 kilometer från Övermark.

– Ser man helt krasst på läget borde en hel del bönehus bort. Det skulle räcka med två eller tre i Närpes. Jag tror också att det kommer att ske så småningom. Då blir man tvungen att sätta känslorna åt sidan och se realiteterna.

Åbacka ser friheten att ordna möten när som helst och med vem som helst som fördelen med ett eget bönehus.

– Det räcker med en annons i Kyrkpressen en vecka på förhand.

Men, påpekar hon: När bönehusen byggdes höll man egentligen inte så många samlingar i dem heller. Söndagsskolan och juniorgrupper hölls i något hem. Det var egentli-

gen bara vid större fester, som evangelifesterna, som bönehusen värmdes upp med kaminer. Men då hade husen heller inget rinnande vatten.

Visionen var fria samlingar

När de flesta bönehusen byggdes i början av 1900-talet fanns det inga försam-

lingshem, ungdomslokaler eller organiserade idrottsföreningar. Ungdomsföreningarna började bygga sina hus efter bönehusen.

– Ursprungligen var tanken med bönehusen att de skulle tjäna som de kristnas små varma vardagsrum. Att man kunde samlas där mera fritt och obundet kring ordets predikan, bön, sång och samtal än gudstjänsten.

Susanna Åbacka konstaterar att de flesta traditionella samlingarna i bönehusen känns ganska likadana som gudstjänsten.

– De känns inte fria och obudna och dialogen saknas. Vi ligger inte i tiden med det.

– Det verkar som om den ursprungliga visionen behöver dammas av. Viktigast är då att samla unga och gamla kring det glada budskapet om Kristus. Framtiden får utvisa om det sker i bönehuset eller någon annanstans.

”

Det finns inte tid och kraft att starta upp nåt nytt. I så fall skulle det handla om att samla in pengar i stället för att evangelisera.

man ungdomarna, senast när de åker till annan ort för att studera.

Hur länge det kan rulla på utan att något radikalt sker vet Susanna Åbacka inte.

– Det finns bönehusavdelningar som saknar en

got och vi har kunnat samla in kollekten till missionen.

Avdelningen försöker hålla två tillställningar per månad i bönehuset från januari till maj och från september till december. Församlingen har minior- och juniorgrupper som möts i

Svenska lutherska evangeliförninen äger knappt 40 bönehus runt om i svenskfinland.

Den laestadianska väckelserörelsen ha nio bönehus i Svenskfinland, de flesta av dem i Larsmo. Den laestadianska rörelsen dras snarare med ett motsatt problem än de evangeliska, där byggs bönehusen ut för att rymma alla medlemmar.

På landsbygden finns ett antal bykyrkor som ägs av församlingar eller av enskilda föreningar. Även frikyrkorna har egna bönehus.

Presentation

Om salt ...

I boken *Salt* (Libris 2011) resonerar pastorn och författaren Runar Eldebo kring saltet som symbol i Bibeln. "Ni är jordens salt", säger Jesus i Bergspredikan. Men vad menade han egentligen?

Salt i lagom mängd är bra för hälsan. Salt konserverar och hindrar förruttelse. Salt ger karaktär och smak åt helheten. Salt skapar törst och smälter is.

Jesus uppmanade sina efterföljare att vara salt och ljus för sin omgivning. Vad innebär det för dem som vill leva som lärjungar i dag? Enligt Eldebo handlar det både om att vara annorlunda och normal. I dag ser människor i allmänhet upp till Jesus, men ner på hans anhängare. Med Jesus som förebild försöker Eldebo få läsaren att få upp ögonen för ett kristet liv av ett nytt slag. (ST)

...och om Korsets kraft

Också Olof Edsingers bok *Korsets väg och korsets kraft* (Libris 2011) handlar om lärjungaskap. Men om Eldebos grepp är ganska lättillgängligt har Edsinger skrivit en mer undervisande bok.

Edsinger skildrar vandringen genom livet som en erfarenhet av både lidande och uppståndelse. Å ena sidan ensamhet och förnedring, å andra sidan försoning och frid. Förklaringen till det här motsägelsefulla mönstret är ett mysterium: Jesus lever sitt liv genom oss. Korsets väg och korsets kraft handlar om att leva i den paradoxen.

Det här är en bok att läsa meditativt och en bit i taget. (ST)

Vi måste se skillnad på skuld och skam

Rolf af Hällström

Skam och skuld är två skilda saker även om kyrkans tradition har dragit de två över samma kam i två tusen år. Det hävdar Joensuu-professorn Paavo Kettunen i en färsk bok.

Det är finska kyrkodagar i Lahtis och längs catwalken i det stora tältet på torget visar designstadens studerande sitt kunnande med en imponerande kavalkad av fantasikreationer. En Lahtisversion av skapelseberättelsen.

Den kyrkliga kommersen har ett eget tält strax invid. Där är det bokreleaser och teologieprofessor Paavo Kettunen följer upp kreationskavalkaden med syndafallsberättelsen.

I den är det inte fråga om skuld, säger Kettunen. I berättelsen frågar Gud inte "vad har du gjort?", utan frågan lyder "var är du?". Berättelsen handlar inte om rättegång utan om bruten kontakt. Den handlar om skam.

Inte fel vara jag

Skuld och skam är två helt olika saker, och de ska hållas i sär. Den tesen presenterar Joensuu-professorn i en lunta på 600 sidor. Projektet *Kätketty ja vaiettu* (Dold och nedtystad) bygger på 92 berättelser av skamfilade människor, ofta i religiösa sammanhang.

– Skuld kan man bekänna och få förlåtelse för. Den är lättare att handskas med och medicinen är enklare.

Att behandla skammen

Professor Paavo Kettunens senaste bok handlar om skam. Enligt Kettunen berör skammen människans hela identitet.

är knepigare, den berör hela identiteten. Skamfrågan handlar inte om vad jag har gjort. Den skamtyngda ställer istället frågor som "räcker jag till?" och "duger jag?".

Kettunen talar om en skamididentitet. För den som drabbas av en sådan är Gud sträng och krävande. Det andliga livet blir prestationsbundet. Det är definitivt fel medicin att försöka bota otillräckligheten med att försöka prestera mera: be mera, läsa Bibeln oftare och gå på fler andliga möten.

– På den vägen kommer man aldrig fram. "Duger jag?", "får jag vara den jag är?", det är existentiella frågor, säger Kettunen.

En självvårdare måste kunna skilja på de två planen. Till skulden hör sådant som du kan bära ansvar för, det som hör till din identitet kan du inte vara skyldig till.

Djup otillräcklighet

År 1998 skrev Kettunen en bok om bikten i Finland. I bikten bekänner man sin skuld och får avlösning av en präst.

– Men många upplevde inte att de fick någon hjälp med det som de sökte hjälp för.

Några år senare bad Kettunen, professor i praktisk teologi vid den filosofiska fakulteten vid Joensuu universitet, folk berätt-

ta om sina upplevelser av skam.

I de svar han fick in skriver folk om känslor av djup otillräcklighet, av att inte duga och om känslan att vara värdelös. Att få sina synder förlåtna fungerar inte för en människa som bär på skam. Att bli förlåten för att man finns till kan aldrig vara rätt.

Den andliga skammen är psykologiskt sett likadan som andra former av skam, men den har sin egen patologi.

– När hela livet plågas av skam går det inte att lösa med moraliska medel.

Augustinus arv

Den kristna gudstjänsten

börjar med syndabekännelse. Kettunens bok utmanar kyrkans över tusenåriga tradition som präglats främst av kyrkofadern Augustinus. Han gjorde skulden till kristendomens centrala dimension.

– Vi har en mekanisk-juridisk försoningslära, säger Kettunen. Jesus dog för våra synder och – det var det.

Men evangeliet kan läsas också ur ett skamperspektiv. I Jesus barndom fanns det gott om element av skam: han var född utanför äktenskapet, det var någonting djupt onormalt med hans födelse och det hängde ett avrättningshot över hans mor.

Hans liv slutade med att lärjungarna övergav honom och han avrättades på det mest skamliga sättet. Sina sista ord riktade han till sin fader: Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?

– Det är en skammens grundberättelse, säger Kettunen.

Existentiella frågor

I dagens gudstjänst ingår nattvarden allt mer regelbundet, varje gudstjänst är en mässa. Kettunen tycker att också kyrkkaffet borde vara en självklar del av gudstjänsten.

– Varje äkta möte, varje växelverkan är en motkraft, understryker Kettunen. Det säger att du är välkommen, vi hör ihop, du duger.

Han påminner om att nakenheten i syndafallsberättelsen berättar om att människan är rädd för att bli sedd som den hon är.

– Att det finns någon inför vilken man inte behöver göra sig till, vara någon annan än den man är, säger Kettunen.

– Det är medicinen mot skam.

Den genuina glädjen över god lingonsylt

BOK Om kristet motstånd av Patrik Hagman. Artos Bokförlag och Fontana Media 2011.

För den som hade förväntat sig ett politiskt manifest lär Patrik Hagmans färsk bok *Om kristet motstånd* bli en besvikelse. Det är inte politiskt reformarbete utan den omvända människan som står i fokus när teologen målar upp sin samhällskritik.

Att vara politisk är enligt Hagman något annat än de två halvmesyryr som ofta kännetecknar kristen politisk aktivism – att man antingen sysslar med normalt församlingliv och betonar

rättvisfrågor eller sysslar med normal politisk aktivism och motiverar engagemanget med kristna värderingar. Att kristendomen bara skulle handla om individens frälsning och inte om politik är ett annat missförstånd han sticker hål på.

Vilket är då det kristna korrekta sättet att vara politisk på? Vad är det motstånd, det som Patrik Hag-

man önskar att vi ägnade oss åt? Jo, en revolution mot marknadskrafter, individualism och den livsstil vi vet att vi borde lägga om men inte förmår göra. Moderna dödsynder som ambition, konsumtion, effektivitet, status och likgiltighet måste ersättas med gästfrihet, tålmod och ödmjukhet.

Akademikern Hagman skriver inte i första hand för universitetsvärlden utan riktar sin bok till vanliga människor som frågar sig om det finns mer än myspys i bilden av ett kristet liv i dag. Han sätter fingret på en rad ömma punkter och granskar klarsynt.

Han tar en sväng via asketerna och påpekar att vi måste förändra våra vanor för att kunna förändra vår personlighet och därmed vår livsstil. Vi behöver inte markera vår status med ohållbar lyx utan kan öva oss i att känna genuin glädje över riktigt god lingonsylt, är en av Hagmans poänger. Även om boken är teoretisk finns det en del konkreta tips att bita i.

Författaren har gjort sig känd som en gudstjänstens ivriga förkämpe och föga förvånande är det gudstjänsten han tar fasta på som det ultimata hjälpmedlet för att förändra våra

vanor. Även om jag som läsare gärna hade lotsats lite grundligare in i den slutsatsen har Hagman flera viktiga poänger. Grundtanken är att Gud griper den som närmar sig honom helt och hållet. Gudstjänsten – rätt förstådd och rätt använd – kan förändra våra begär så att de drar oss till det goda i stället för det onda.

Någon lättsmält lunta är det här inte för oss som gärna vill leva mera hållbara liv men ogärna vill förändra vår livsstil. Ändå förmår Hagman så några förhoppningens frön. Vi vill, kanske vi vågar?

Christa Mickelsson

Kulturnytt

Nattvarden i pärlor och lego

Församlingen i Önsta-Gryta i svenska Västerås har gjort en unik tolkning av den första nattvarden. Motivet är det samma som i Leonardo da Vincis mästerverk, men har sammanställts med hjälp av pärlplattor i plast och legobitar.

Svenska kyrkan, Önsta församling

Pärltavlan är sju meter lång och består av cirka 450 000 plastpärlor i 30 olika färger. De har satts på plats av hundratals skolbarn från församlingens område. Enligt Dagen har arbetet tagit ett halvår.

- Vi ville göra något tillsammans med skolorna som vi haft ett mångårigt samarbete med, något roligt. Om sen någon upptäcker kyrkan och den verksamhet som finns här är ju det en bonus, säger prästen **Per Wilder**, som var initiativtagare till projektet.

Sedan tidigare finns en vit Jesusgestalt i lego framme vid altaret i Önsta-Grytas kyrka. (MW)

Lyxig böneklocka för muslimer

Den engelska klocktillverkaren Smith of Derby har lanserat en islamsk böneklocka, skriver Kotimaa24.

Förutom tiden visar den exklusiva väggklockan också när det är dags för en rättrogen muslim att vända sig mot Mekka för att förrätta någon av dagens fem böner.

Klockan lanserades förra veckan på en inredningsmessa i Abu Dhabi och har väckt intresse på grund av sin design och höga kvalitet. Klockan kostar 20 000 pund (ungefär 22 800 euro) och har beskrivits som "en kombination av konst och troslov". (MW)

Ett kors för mycket

En katolsk taxichaufför i brittiska York blev tvungen att avlägsna ett kors från taxibilens instrumentbräda. Orsaken var att lokala myndigheter fått klagomål från en 15-årig skolpojke som tyckte att korset såg ut som en fallosymbol, rapporterar Christian Today.

Taxichauffören, som är katolik, hade svårt att tro sina öron när han hörde om anklagelsen.

- Jag har tagit bort korset för att jag inte vill mista min licens men jag anser inte att ärendet skötts på rätt sätt, säger chauffören.

Clair Cook, som äger taxibolaget, tror att frågan hade behandlats mer finkänsligt om det varit fråga om en symbol för någon annan religion.

- Jag är mycket förolämpad och sympatiserar med chauffören. Klagomålet och dess konsekvenser är allvarliga.

Chauffören säger sig ha köpt det lilla blå glaskorset på en semesterresa i Grekland för sex år sedan. (MW)

Stockachne

För några veckor sedan kunde tv-tittare från hela världen följa de engelska vigselformuläret när prins William fick sin Kate.

- Den anglikanska kyrkan ligger mittemellan oss och den katolska kyrkan och har därför lite fler moment i formulären. Orsaken till att man bland annat frågar om någon i församlingen har något att invända mot ett giftermål är att många länder inte har lika grundlig hindersprövning som vi, förklarar **Yngvill Martola**, docent i praktisk teologi vid Åbo Akademi.

Enligt Martola var vigselformulären tidigare mer utsmyckade också

Vi frågar

Varför har vi en så avskalad vigselceremoni?

hos oss.

- Giftermålet förr bestod av flera led; före vigseln välsignades paret både i hemmet och vid kyrkdörren före vigseln. En del gäster kunde också följa brudparet när prästen ledde dem till sängen när de skulle sova tillsammans för första gången.

I reformatorn **Mikael Agricolas** vigselformulär placerades vigselringen först på pek- och långfingret och först därefter på ringfingret.

- Han såg det som en symbol för den heliga treenigheten med Fadern, Sonen och den heliga Anden, säger Martola.

Dagens kyrkohandbok innehåller ett kortare och ett längre vigselformulär. Det längre formuläret är en brudmessa och innehåller förutom ringlöften också synda- och trosbekännelse, som saknas i den kortare varianten.

- Våra nya förrättningar har en starkare gudstjänstkaraktär än de äldre och följer gudstjänstens ordning. De par som vill vara extra högtidliga kan välja att fira brudmessa, vilket innebär att vigselceremonin avslutas med nattvardsgång. (MW)

Körsvängen

med Änglakören

"Oh oh, oh oh, det är festhumör i vår Änglakör!" Det är sången *Nu är det fest* av **Mikael Ovebring** som har gett Änglakören i Petrus församling i Helsingfors sitt namn.

- Vi sjunger allt möjligt, men det mesta handlar nog om Jesus. Och om änglar förstås! berättar **Susanna "Sussi" Leskinen** som leder kören tillsammans med **Rebecka Björk**.

Änglakören är en ganska ny kör: Den uppstod år 2009 när de gamla Helsingforsförsamlingarna Markus och Lukas slogs ihop och blev Petrus. Då hade det inte på många år funnits någon barnkör på gamla Markus församlings område.

- De flesta som började i kören var barn som sjungit med i mina knattermikrogrupper redan då de var riktigt små, så jag har lärt känna deras familjer också, berättar Sussi Leskinen.

Kören uppträder på gudstjänster och andra församlingsevenemang, men har

också sjungit på en morgonsamling och julfest i Staffansby skola - de flesta som sjunger med går i skola där.

- Barnen är så underbara när de sjunger! Rebecka har gjort små danskoreografier till sångerna. Och vi använder fina hattar till vår bussång som handlar om att man kan åka buss eller bil men också om en resa till himlen. Då får man se hur det ser ut där, hemma hos Gud.

Sussi Leskinen tycker att det är härligt att leda en kör

där barnen får röra på sig och ha riktigt roligt.

- När jag var liten och sjöng i Markus barnkör, som leddes av min mamma, fick man bara stå alldeles stilla ...

Änglakören samlar alltså barn i lågstadieåldern och samlas - i två olika grupper som övar olika tider - på tisdag eftermiddag i Malms kyrka. Då Änglakören uppträder klär den sig i ljusblå, gröna och rosa t-tröjor.

- Vi ska måla ÄNGLAKÖREN på magen och barnets namn på ryggen. (ST)

Sorgligt men insiktsfullt

BOK Lotta Näse och Patricia Bruun: Som om jag var någons skuggsida. Söderströms 2011.

Som om jag var någons skuggsida hade lätt kunnat hamna i facket eländeslitteratur där man frossar i obehagliga detaljer och söker syndabocker. Boken har ändå undvikit de här fallgroparna, och istället blivit en insiktsfull och levande skildring av hur man kan uppleva verkligheten genom psykosens filter. Samtidigt är den också ett debattinlägg, lågmält men med tyngd, om mentalvårdens utveckling.

Som om jag var någons

skuggsida bär undertiteln En flickas historia och är en skildring av **Lotta Näses** insjuknande. Lotta drabbades av den första av fyra psykos hösten 2001. Sju år senare tar hon sitt liv genom att hoppa från takbalcongen i huset där hon bor,

efter att ha sänts hem från jouten med ett piller och en läkartid till nästa dag.

Boken bygger på Lotta Näses eget manuskript, där hon skildrar upplevelsen av den första psykos. Varvat med Lottas texter möter läsaren också mamman **Li Näses** röst och kommentarer, tolkade i skrift av journalisten och sjuksköterskan **Patricia Bruun**. Lottas manus presenteras i vad som känns som en kronologisk ordning, medan mammas kommentarer rör sig fram och tillbaka i berättelsens tid. Det här kräver lite extra uppmärksamhet från läsaren för att undvika för-

virring, men det är onekligen motiverat att låta Lottas och mammas röster växla.

Li Näse som följt med Lottas vård konstaterar att nedskärningarna och försämringarna märkts varje gång Lotta fått ett återfall och återvänt till vården på slutet avdelning. Lotta är en av de många som hamnat i kläm i en mentalvårdsapparat som fått allt mindre resurser att röra sig med. Ändå finns inget öppet skuldbeläggande i boken.

Det är just den sakliga tonen i kombination med Lottas egna beskrivningar

av livet med psykos som lyfter boken högt över det mesta i genren eländeslitteratur. Lottas text förmedlar inte bara sjukdomsverkligheten, utan också bilden av en levande, känande människa, ytterligare förstärkt i de dagboksanteckningar och teckningar som också ingår i boken. Texten erbjuder ett fönster in i en psykotisk vardag, en upplevelse som stundvis känns skrämmande till och med för läsaren - men framför allt är den insiktsfull. Som om jag var någons skuggsida är förvisso sorglig, men inte nattsvart.

Erika Rönngård

Lång flicka

Kan en flickas längd anses vara en sjukdom som behöver behandlas? På forskning.no läser jag en artikel om Kristin Espetøyl, i dag 44 år, som på 70-talet behandlades med tillväxthämmande hormon. Orsaken: Hon förutspåddes bli 1,87 centimeter lång.

Långa flickor började behandlas med östrogen redan på 50-talet i USA. Den orsak som uppgavs var att det fanns yrken som hade en gräns för maximal längd: En lång kvinna kunde till exempel inte bli flygvärdinna. Uppfattningen att långa flickor hade svårare att hitta pojkvänner och bli gifta bidrog till beslutet.

Det som man vet först nu är att hormonbehandlingarna har en mängd tråkiga biverkningar: till exempel humörsvingningar, sötsug och depressioner. Sedan 1990-talet har hormonbehandling av förpubertala flickor blivit ovanligare. För att man ska få behandling (åtminstone i Norge) ska det vara klart att flickan beräknas bli längre än 185 centimeter lång och att hon själv har en stark önskan att bli behandlad.

Kristin Espetøyl verkar ha ambivalenta känslor kring behandlingen. Å ena sidan är hon ledsen över alla biverkningar behandlingen haft. Å andra sidan är hon glad över att slippa gå igenom livet som 190 centimeter lång. Sina egna barn skulle hon inte utsätta för samma behandling: Hon tror dessutom att det är mera accepterat att vara en lång flicka i dag än det var då hon växte upp.

Själv tror jag att vi alla har den attityden kvar inom oss. Jag känner igen den i mig själv då jag säger till min (korta) dotter: Det är ju så mycket lättare för en flicka som är kort. Jag känner igen den när jag kollar in min sons tillväxtkurva och nöjt konstaterar hur medium, hur på alla sätt lämplig han är.

Hela ordet "lämplig" borde spolas ur vår mentala vokabulär, åtminstone då det gäller barns utseende.

Sofia Torvalds

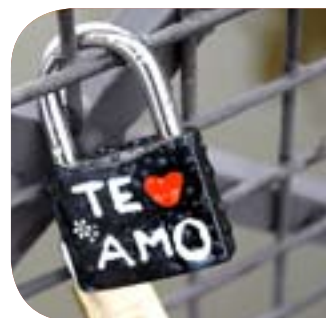

Du missade väl inte ...

Svensk service måste tryggas i Esbo sid 6

Namnbyte aktuellt i Kristinestad sid 8

Låst i äktenskapet
sid 7

Ny verksamhet för hundägare

Nu blir det gläfs i församlingen

Nina Österholm

Tove Peltoniemi träffar många hundägare på kurser och lydnadsträning. Nu bjuder hon in dem till församlingen.

Vallhunden Qira har fått följa med matte Tove Peltoniemi till församlingen i dag. På en bakgård i centrala Åbo träffas vi för att tala kyrka och hund.

Vem är Qira?

– Hon är en ivrig tik på nästan tre och ett halvt år som gillar att valla både människor och andra hundar.

Är hunden fortfarande människans bästa vän?

– Ja och förhållandet djupnar hela tiden. I min familj är hundarna som familjemedlemmar. Både när vi byter bil, köper hus och inreder så tänker vi på hundarnas behov. De är ju alltid med oss och jag kan inte beskriva hur mycket de betyder för oss.

Brukar du hämta gåvor till hunden när du varit på resa?

– Ja, alltid. De förväntar ju sig också något om jag varit borta länge. Mest blir det godis och tuggben, sådant de ändå skulle ha fått.

Kan hundintresset gå till överdrift?

– Det tillåtet att hålla fötterna på jorden också gällande hunden. Våra hundar har till exempel inte några prinsessängar men nog mantlar på vintern och hundskor skyddar faktiskt tassarna mot köld.

Hur kom du på att ordna hundläger i församlingen?

– Som församlingssekreterare tar jag emot de flesta anmälningarna till församlingens läger och utfärder. Ganska ofta har jag hört folk klaga över att de inte kan delta eftersom de inte kan lämna hunden ensam. Vanligen får man inte heller ta med djur till lägergårdarna på grund av allergibestämmelser. Hundlägret kommer att vara på ett hostel på Iniö där ägarna själv också har hundar och det är uttryckligen meningen att

deltagarna ska ta hunden med sig!

Hur kommer kyrka och tro att synas på lägret?

– På programmet står bland annat skogspromenader och det finns gott om utrymme för diskussion. Hundägare har alltid något gemensamt att prata om, djuren är ett bra sätt att lära känna varandra. Det finns också mycket tid för hundägarna att bara vara utomhus och njuta av skärgården. Alla har kanske inte möjlighet att vistas så mycket i naturen trots att det har hund. På morgnarna och kvällarna firar vi andakt och på söndagen blir det en friluftsgudstjänst vid bystranden där hundarna är med.

Blir det hundvälsignelse som på Senatstorget inför julhelgen?

– Vi har inte utformat det slutliga programmet helt ännu men jag skulle bra kunna tänka mig att låta välsigna min hund.

Vad står mer på programmet?

– Jag är lydnadsinstruktör och kommer att leda lite övningar i vardagslydnad. Det är alla hundars rättighet att få en grundskolning eftersom det ger den ett lättare liv. I grunden handlar det om kommunikation och att lära hunden att förstå när den gör rätt och fel. Förstår den vad man menar så blir den också mindre stressad.

Vilket är ditt favoritkommando?

– Hit! Det är hundens livförsäkring att komma när man kallar på den.

Krävs det några förkunskaper för att komma med på lägret?

– Nej inte egentligen, men det är klart att vi inte kan ta med aggressiva hundar med beteendestörningar. Löpande tikar stannar också hemma.

Kommer församlingen att ordna katt-, kanin- och marsvinsläger i framtiden?

– Jag vet inte. Självt är jag i första hand en hundmänniska som är jätteallergisk mot katter. Jag tror hundmänniskor är ett lite speciellt släkte också, vi är flera hundägare bland de församlingsanställda i Åbo som diskuterar djur

Vardagslydnad och kontaktövningar men också avslappnad samvaro är viktigt för Tove Peltoniemi och hennes Australian shepherd Qira.

på alla kafferaster. Ungdomsarbetsledare **Annika Niemelä** och kantor **Birgitta Forsman** är också med och arrangerar lägret.

Kommer hundar till himlen?
– Det tror jag eftersom hundar är minst lika goda som människor.

Hundläger för unga vuxna och vuxna hundägare 16-18 september på Iniö. Mera information på Åbo svenska församlings hemsidor och blogg.